

BIBLIOTECA
Orăștie

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini — 1 leu

INCURSIUNE ÎN LUMEA IPOTEZELOR

In pag. a 6-a:

ALLO,

UNDE SÎNTEȚI
OMULEȚI VERZI?

*În căutarea contactelor
cu eventuale civilizații extraterestre*

DIN SUMAR:

- Noi capcane pentru particule • Automate în epoca de piatră • Teste • Zahărul — un dușman? • Pagina de umor

10

ANUL XXIX — (1460)
9 MARTIE 1973

REALISM ȘI ELAN

Evident, materialele recente ale Plenarei a Comitetului Central al partidului reclamă, prin însemnătatea, semnificația și diversitatea lor, un studiu aprofundat. Ideile cuprinse în cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, primite de întreaga noastră opinie publică cu unanimă apreciere și aprobare, cu convingerea că vor exercita o înfrîngere pozitivă asupra întregii noastre societăți, constituie pentru perioada care ni se deschide în față importante puncte de reper la care va trebui să ne referim de multe ori în munca noastră, a tuturor.

În aceste rânduri am dori să evocăm doar câteva considerente de principiu care se degajă din lucrările Plenarei, definitorii atît pentru spiritul în care s-au desfășurat lucrările, cit și pentru hotărârile adoptate.

În primul rînd se impun desigur subliniate consecvența, principialitatea cu care este asigurată înfăptuirea liniei politice, a obiectivelor și sarcinilor stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința Națională a partidului. Realismul opțiunilor adoptate de aceste înalte forumuri ale comuniștilor români a fost elocvent dovedit de rezultatele dobîndite în dezvoltarea țării în primii doi ani ai cinci-

nalului. Iar recenta Plenară a relevat din nou, cu deosebită vigoare, că dezvoltarea accelerată a economiei naționale este calea unică și sigură pentru progresul țării, pentru creșterea bunăstării celor ce muncesc. „Acționînd pentru dezvoltarea rapidă a economiei naționale — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — partidul nostru pleacă de la premisa că aceasta este singura sursă a îmbunătățirii continue a nivelului de trai, baza satisfacerii în condiții cit mai bune a cerințelor materiale și spirituale ale întregului nostru popor”.

În al doilea rînd se cuvin reținute direcțiile precise și modalitățile concrete indicate de Plenară într-o sumă de laturi esențiale ale activității practice ca: folosirea intensivă a capacităților de producție, realizarea integrală a programului de investiții, a așezării depline pe baze economice de randament și eficiență a producției agricole, simplificarea radicală a structurilor organizatorice în economie. Dezbaterile Plenarei au ilustrat astfel o dată mai mult modul concret și aprofundat în care sînt abordate de partid problemele economico-sociale, permanenta confruntare a principiilor teoretice cu practica vie, capacitatea de analiză, investigarea

multilaterală a tuturor posibilităților de progres în cele mai diverse domenii.

La baza tuturor măsurilor, tuturor hotărîrilor adoptate, pe temeiul unei amănunțite cunoașteri a stărilor de fapt și a unei abordări novatoare, curajoase a problemelor noi apărute în viața țării după plenara din noiembrie 1972, stă un admirabil realism, atribut permanent al politicii partidului nostru și garanție sigură că soluțiile preconizate sînt conforme cu cerințele și pot fi traduse în viață.

În sfîrșit, întreg ansamblul de măsuri adoptate de plenară are ca obiectiv fundamental creșterea nivelului de trai al celor ce muncesc — care se va traduce în venituri reale sporite, în măriri mai multe și de calitate superioară, în creșterea fondurilor destinate învățămîntului și sănătății, în sute de mii de apartamente, în înflorirea orașelor și satelor de pe tot cuprinsul țării, într-un nivel superior de civilizație materială și spirituală.

Așadar, un program deopotrivă realist și plin de elan, dinamic și combativ, izvor de forță și eficiență în toate strădaniile națiunii noastre socialiste în sușul ei neabătut către un viitor fericit și îmbelșugat.

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Computerul a început să vorbească

Propozițiunea „Sistemul este gata”, care răsună din difuzorul aflat în sala calculatoarelor de la Institutul de cibernetică din Kiev, a fost mai întîi înregistrată sub forma unor combinații de cifre pe o bandă perforată și apoi încodată în memoria computerului. Imediat ce aude că acesta se declară gata de lucru, programatorul, care a bransat sistemul cu câteva secunde mai înainte, începe prelucrarea datelor experimentale. Pe pupitrul de comandă al calculatorului BESM 6, care face un milion de operații pe secundă, se aprind și se sting instantaneu sute de becuțe roșii, iar pe o bandă de hîrtie apare soluția problemei.

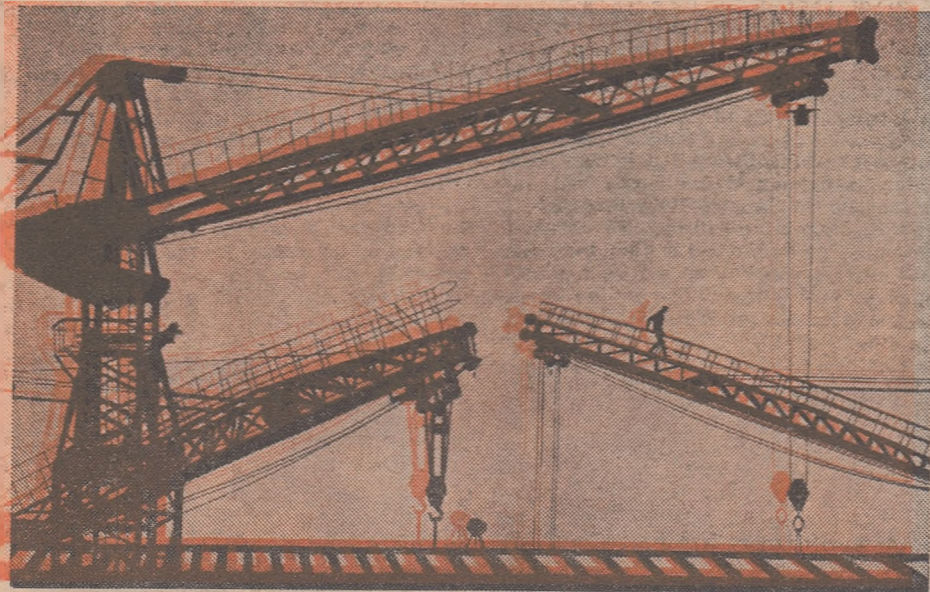
Unui vizitator neavizat i-ar fi pur și simplu imposibil să-și dea seama pe cine ascultă inginerul și matematicianul care lucrează cu calculatorul. Indicațiile răsună limpede și calm în încăperea, deși nimeni nu vorbește: „Continuați introducerea datelor”, „Circuitul benzii magnetice decurge normal”, „În program apar greșeli”.

Așadar, mașina electronică de calcul începe să vorbească. Problema extrem de complicată a introducerii semnalelor articulate în computer și a sintezei limbajului, la care se lucrează de mulți ani, se apropie acum de soluție.

După cum se știe, urmărirea unui computer este o operație delicată și pretențioasă, care solicită la maximum operatorii. Ea se complică și mai mult cînd mașina se află la zeci de kilometri de locul unde i se furnizează datele. Un inginer de la Institutul pentru sudură electrică „Paton”, de pildă — institut care s-a racordat la sistemul de colectare și prelucrare a datelor, experimentat în momentul de față la Kiev — nu poate urmări cu propriii-i ochi soluționarea unei probleme, întrucît ecranul indicatoare insta-

calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală

calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală
calitatea actuală

Grafică industrială

Foto: N. Plaksin

late la locul lui de muncă nu sînt încă în măsură să reproducă multitudinea situațiilor apărute în cursul prelucrării informațiilor de către BESM 6. Or, el ar trebui să știe în fiecare clipă la ce operații recurge computerul. Calculatorul trebuia deci „învățat” să spună cu viu grai ce face.

Un aparat original, propus de ciberneticienii kievleni, îi dă posibilitatea să comunice rezultatele parțiale printr-un difuzor instalat chiar la locul de muncă al experimentatorului. Cum realizează această performanță? Informațiile verbale sînt înregistrate în computer sub formă de cifre. Se naște astfel o listă de comunicări care poate fi modificată și completată ușor. În situația în care trebuie făcută o comunicare calculatorul transmite un anumit semnal dispozitivului care declanșează organul vorbirii — o bandă magnetică și o cavitate bucală, iar în difuzor se aude o voce artificială.

Comentînd perspectivele indicațiilor verbale date de calculator, acad. V. M. Glușkov a observat că ele vor fi de folos în special acolo unde sarcina operatorului unei instalații industriale nu se limitează la prelucrarea datelor cu ajutorul calculatorului electronic, ci include și intervenția în comanda procesului pe care-l urmărește.

AUTOVEHICULE

Mașina care simte mirosuri

Un grup de specialiști sovietici a elaborat recent proiectul unui prototip original de mașină, care se află acum în probă pe străzile Leningradului.

Noul vehicul, care „miroase” aerul, nu se deosebește prea mult ca aspect de cele obișnuite; numai în partea din față are un dispozitiv cu douăsprezece orificii. Atunci cînd dispozitivul este pus în funcțiune, el coboară, apropiînd-

du-se mult de șosea, iar mașina începe să absoarbă aer, care este trimis într-o cameră închisă unde, raza unui laser îi face imediat o „radioscopie”. Dacă aerul aspirat de mașină conține o cantitate cit de mică de metan — compusul de bază al gazului natural — fluxul de lumină își schimbă aspectul. În funcție de intensitatea fluxului se stabilește cu precizie concentrația de metan în aer.

La ce servește, însă, noul vehicul?

Reteaua de gaze a Leningradului are o lungime de 4.000 de km. Sute de controlori cutreieră zilnic străzile, de-a lungul conductelor de gaze subterane, luînd probe de aer, din fîntini, guri de canal etc., spre a depista locurile unde s-au produs eventuale avarii și se pierd gaze.

Noul vehicul poate înlocui munca a mii de oameni și depista mult mai repede locul avariilor.

LA ORDINEA ZILEI

Împotriva poluării mărilor

Acul fluorometrului se oprește la cifra 40 și ordinul de stopare este numai decît dat. Înainte de a fi deversate în mare, apele reziduale trebuie să treacă din nou prin instalațiile de epurare...

E adevărat că normele internaționale autorizează deversarea în mări și oceane a unor ape industriale care conțin pînă la 100 miligrame de reziduuri petroliere la litru, întrucît se consideră că ele nu pot polua marea și nici cauza prejudicii faunei și florei. Dar în zona petrolieră din portul sovietic Klaipeda, de pe țărmul Mării Baltice, se aplică cu totul alte norme. Apa filtrată de instalațiile de epurare nu conține, la litru de apă, mai mult de 30 de miligrame de reziduuri petroliere. Sistemul a intrat în serviciu acum citva timp și anual vor putea fi colectate 12.000 de tone de produse petrolifere.

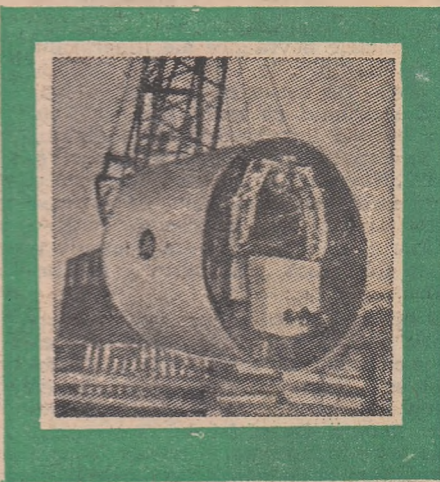
Dar instalațiile de epurare amintite nu se limitează numai la tratarea apelor uzate provenind din întreprinderile orașului. Cei mai buni clienți ai lor sînt navele petroliere sovietice și străine. De obicei, atunci cînd fac escală în portul Klaipeda, tancurile lor de balast sînt pline cu apă. Încît, pentru ca această apă să nu polueze marea, baza de transbordare a produselor le îndrumă la sosire să treacă prin instalațiile ei de epurare. Așa se face că la baza de transbordare a petrolului din Klaipeda nu se semnalează nici o primejdie pentru mediul înconjurător sau organismele marine.

CONSTRUCȚII

Un nou scut de săpare

Montarea tunelurilor în soluri nămoase, nisipuri acvifere și pietriș ridică deseori mari dificultăți. Pentru întărirea solului se procedează fie la înghețarea lui, la injectarea unor chimicale speciale, la comprimarea aerului sub presiune înaltă sau la construirea unei întărituri continue. Toate aceste procese încetinesc însă ritmul construcției și reclamă cheltuieli suplimentare.

În ultimă vreme a apărut, însă, un scut de tunel de construcție nouă. El se deosebește de scuturile de săpare obișnuite prin faptul că frezele sale se rotesc într-o cameră ermetică, creată între suprafața de tăiere și scut și umplută sub presiune cu un amestec tixotrop de betonit și apă, cu aspect gelatinos. În felul acesta, pe suprafața de

nisip sau de pietriș a tunelului se formează un înveliș foarte adeziv care împiedică surparea pămîntului.

Săparea, cu ajutorul noului scut, a unui tunel experimental cu o lungime de 33 de m și diametrul de 4 m a dovedit că utilizarea acestuia permite o sensibilă economie de mijloace. Inelul tunelului se assemblează din segmente de fontă în fața scutului care se deplasează înainte cu ajutorul unor cricuri ce se sprijină pe inelul asamblat. Degajarea pămîntului se face printr-o sită care reține pietrele mari într-un decantor din care amestecul este trimis la suprafață în vederea separării. Tasarea pămîntului în jurul scutului este făcută cu o perie de naylon circulară.

ESCADRA DE SACRIFICIU (II)

Bancruta militară a autocrației

Până acum operația s-a desfășurat în rada unor porturi germane și franceze, deoarece guvernele acestor două state au adoptat, în conflictul din Extremul Orient, o neutralitate binevoitoare față de Rusia. Contactat din vreme, Madridul a făgăduit și el că va acorda câteva zile de găzduire escadrei din Baltica. Dar influența engleză e foarte puternică în Spania și, după toate probabilitățile, Londra a făcut presiuni pentru a obține anularea făgăduielii.

Situația lui Rojdestvenski e cu atât mai grea, cu cât, în afară de aprovizionarea cu combustibilul necesar, unele dintre navele sale au nevoie de reparații fără de care nu-și pot continua călătoria. Dar ofițerul din fața lui e pe cât de politic, pe atât de categoric: maximum 24 de ore! Constatând că argumentele sale nu au nici un efect, vice-amiralul se decide să adopte aceeași tactică.

— Perfect! spune el pe cel mai amabil ton cu putință. Iau act de somația dv., dar nu mă mișc de aici până nu termin ceea ce am de făcut. Comunicăți, vă rog, autorităților militare spaniole că, la forță, voi răspunde cu forță.

Ofițerul se înclină, salută și pleacă, fără a rosti nici un cuvânt. Zilele următoare sînt pline de tratative febrile. Guvernul rus face și el presiuni asupra Madridului, amenințînd mai ales cu ruperea unor acorduri economice în care sînt foarte interesați cîțiva magnati spanioli. În cele din urmă, Rojdestvenski capătă autorizația de a rămîne la Vigo pe durata necesară aprovizionării și reparațiilor.

După această escală, flota își reia călătoria spre Extremul Orient. În largul portului marocan Tanger, stegulețele semnalizatoare urcă pe catargurile cuirasatelor „Sisoi Veliki” și „Navarin”, care cotesc pentru a se angaja în strîmtoarea Gibraltarului, urmate de câteva crucișătoare și torpiloare. Restul escadrei navighează mai departe spre Sud, în frunte cu vasul-amiral.

De ce această despărțire? De ce nu trec toate navele în Marea Mediterană, pentru a ieși apoi în Oceanul Indian, prin Canalul de Suez și Marea Roșie? Pentru că Rojdestvenski continuă să fie obsedat de teama că japonezii i-ar putea pregăti o ambuscadă în vreunul din punctele nevralgice ale itinerarului — de exemplu, la ieșirea din Canalul de Suez. De aceea el preferă să lungăscă drumul cu mai bine de 7000 km, ocolind întreg continentul african, pe la Capul Bunei Speranțe. „Sisoi Veliki”, „Navarin” ca și crucișătoarele și torpiloarele care le însoțesc — vase vechi și uzate, care ar suporta cu greu călătoria suplimentară — sînt autorizate să folosească „scurtătura” Mediteranei.

E aproape inutil să precizăm că formația de nave vechi pe care o conduce căpitanul de rangul întii L. F. Dobrotovski își vede nestingherită de drum, fără să aibă de înfruntat nici un atac inamic. De altfel lui Togo nici nu-i trece prin minte să angajeze lupta cu escadra rusă la o depărtare atât de mare de propriile lui baze. Amiralul nipon își poate permite luxul să aștepte.

12 noiembrie... Formația navală a lui Rojdestvenski poartă acum un nou nume, care nu amintește deloc de locul de proveniență, ci de cel de destinație: escadra a 2-a a Oceanului Pacific. A unui ocean pînă la care mai e însă cale lungă și grea.

Deocamdată, de la bordul celor cincisprezece vase rămase sub comanda directă a lui Rojdestvenski se văd clădirile albe ale portului Dakar. E principalul oraș al Senegalului, colonie franceză — deci a unei puteri aflate în excelente relații cu Rusia. Viceamiralul reflectează satisfăcut la avantajele unei escale, în cursul căreia aprovi-

zionarea nu va întîmpina nici un fel de obstacole.

În radă sînt ancorate zece cargoboturi greoaie și negre. Sînt cărașii germani ai cărbunelui, care își așteaptă clienții. Operațiile de încărcare vor putea începe chiar de a doua zi și șefii de echipaje se apucă numaidecît să distribuie corvezile.

O elegantă șalupă aduce la bordul cuirasatului „Kneaz Suvorov” pe însuși contra-amiralul Pierre-Marie Le Gonidec, comandantul bazei militare și navele de la Dakar. Rojdestvenski îl îmbrățișează cu efuziune, sărutîndu-l zgomotos pe obraji. Le Gonidec are însă un aer extrem de stînjnit și ascultă în tăcere micul discurs pe care îl ține vice-amiralul rus. Cînd acesta

rele de lut” se dovedește un partener destul de nevolnic pentru a se mai putea conta pe el în viitoarea confruntare cu Germania, pe care cercurile politice conducătoare de la Paris o socotesc inevitabilă. Mult mai prețioasă devine, implicit, colaborarea cu Anglia, al cărei prestigiu e intact și a cărei flotă are o incontestabilă supremație pe mările și oceanele globului. De dragul noului aliat, trebuie sacrificat cel vechi...

Rojdestvenski își convoacă ofițerii, cu care ține consiliu în prezența lui Le Gonidec. Acesta se folește mereu pe scaun, de parcă ar mai avea ceva de spus, dar nu cutează. Unul dintre cei de față are inspirația să-l întrebe: — În eventualitatea că nu ne supu-

„Bazar de binefacere” la un bal dat în palatul Adunării nobiliare din Petersburg, în timp ce pe front domnea o incurie totală...

se oprește, în sfîrșit, pentru a-și mai trage răsufliarea, francezul spune cu glas coborît:

— Sînt dezolat, domnule amiral, dar am instrucțiuni foarte precise: aprovizionarea trebuie să se efectueze la cel puțin trei zile de coastă, în afara apelor noastre teritoriale.

Rojdestvenski incremenește, stupefiat. Poate că nu a auzit bine sau poate că Le Gonidec glumește... Deși neutră în conflictul din Extremul Orient, Franța este legată de Rusia printr-un tratat de alianță, extrem de apreciat atît la St. Petersburg, cît și la Paris. Nu este cu puțință ca escadrei ruse să i se facă asemenea șicane într-un port al unei colonii franceze! Le Gonidec își asigură însă conlocutorul că nu glumește. O telegramă sosită cu o zi înainte, indica scurt, dar foarte explicit: „Interziceți intrarea, staționarea și aprovizionarea flotei ruse în rada Dakarului sau în apele teritoriale senegaleze. Vă considerăm răspunzător de executare”.

Ce s-a întîmplat? Franța e, într-adevăr, aliata Rusiei. De câteva luni, ea a devenit însă și aliata Marii Britanii. Aceasta repetă manevra pe care a făcut-o în Spania și notifică Parisului că orice asistență acordată vaselor ruse va fi socotită drept o încălcare a neutralității. Amenințarea are un efect cu atât mai puternic, cu cît evenimentele în curs scot tot mai pregnant la iveală slăbiciunile și carențele imperiului țarist: usturătoarele înfrîngerii militare de pe front, crescînde frămîntări în țară, unde milioane de muncitori și țărani își manifestă din ce în ce mai fățiș nemulțumirea față de un regim care îi exploatează cu sălbăticie.

În consecință, Franța se vede nevoită să treacă la o reevaluare realistă a alianței cu Rusia: „colosul cu picioa-

nem ordinului, care sînt instrucțiunile dv.? Veți da dispoziție bateriilor de coastă să deschidă focul împotriva noastră?”

Le Gonidec sare de pe scaun, cu un zîmbet fericit. E exact întrebarea de care avea nevoie pentru a spune ceea ce, din proprie inițiativă, nu avea dreptul să spună:

— Nu am nici o baterie de coastă!

Ca mai toți ofițerii de marină francezi, Le Gonidec privește cu suspiciune noua alianță cu Anglia care e nu numai stăpîna unei redutabile forțe navale, ci și „inamica ereditară” a țării sale. Motive puternice pentru a nu scăpa prilejul de a juca un rengi britanicilor și, în același timp, docililor politicieni de la Paris. Neavînd mijloacele de a executa ordinul de alungare a escadrei ruse, contraamiralul o primește cu brațele deschise.

Întăriri sui generis

Cele trei zile de ședere la Dakar înseamnă pentru Rojdestvenski și ofițerii săi un lung șir de banchete. În schimb, matrozii trec printr-un adevărat calvar: pe o căldură înăbușitoare, ei sînt obligați să încarce câteva mii de tone de cărbuni, ducînd în spinare sacii strivitor de grei și adunînd cu lopețile ceea ce se risipește pe jos. Praful negru li se încrustează în piele, în nări, în gură, îi orbește și îi sufocă. Insolajile fac ravagii. Mizerabilă ca de obicei, hrana continuă să fie gătită la tropice după același tipic ca în zona Mării Baltice, drept care dizenteria se răspîndește ca o moliță.

La 16 noiembrie, cînd părăsește Senegalul, escadra seamănă mai degrabă cu un imens lazaret plutitor. Avariile care au însoțit-o încă de la plecarea de-

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

vin acum mult mai frecvente, căci întreținerea suferă din cauza lipsei de oameni. Termometrul indică mereu o temperatură infernală și atmosfera e grea și imobilă ca plumbul. Lipsa zelei mai mici adieri de vînt are însă și un avantaj: încărcate dincolo de orice limită permisă, navele ar fi puse în pericol de un tangaj cit de cit accentuat.

După o nouă escală la Libreville, pe litoralul Gabonului, asupra formației se abat furiile unui uragan. Cîteva bastimente sînt cît pe-aci să se scufunde și numai eroismul supraomnesc al matrozilor le salvează de la un sfîrșit lipsit de glorie. Cu mari eforturi escadra reușește să treacă de Capul Bunei Speranțe și, la 29 decembrie, aruncă ancora în apropiere de Nossi-Bé, insulă din Oceanul Indian, situată la nord-vest de Madagascar.

Aici, lui Rojdestvenski îi parvin două vești proaste. Prima e, dealtfel, nu proastă, ci dezastruoasă: ea anunță că la 2 ianuarie 1905 *) Port Arthurul a fost ocupat de japonezi. Trădarea lui A. M. Stessel, comandantul fortăreței, duce la pierderea aproape a tuturor efectivelor ruse care au luptat în încercuire. Acum e evident pentru oricine că țarismul a pierdut războiul din Extremul Orient și că singura atitudine înțeleaptă pe care ar putea-o adopta guvernul din St. Petersburg ar fi să pună cît mai repede capăt ostilităților.

Dar înțelepciunea e străină lui Nicolae II și celorl din anturajul său. În absurda speranță că soarta li se va arăta pînă la urmă favorabilă, ei continuă să arunce oameni și materiale în gura nesățiosului moloh al războiului. Din cea de-a doua știre, Rojdestvenski află că de la Libava va primi în curînd o „escadră de întărire”, pe care urmează să o aștepte în largul Madagascarului.

Măsura pare concepută de un creier dement, pus cu tot dinadinsul să răpească orice șansă de succes formației navale a lui Rojdestvenski. În primul rînd, așteptarea „întăririlor” presupune o enormă și costisitoare pierdere de timp, tocmai acum cînd, pe front, evenimentele se precipită. În al doilea rînd, vasele din care se va alcătui escadra anunțată sînt niște rable antediluviene, bune pentru fier vechi; de parte de a ajuta la reușita acțiunii, ele vor constitui (admițînd că vor reuși să efectueze călătoria) o piedică uriașă în calea libertății de mișcare a restului flotei.

Dezorizentat, viceamiralul nu mai știe dacă să asculte de ordinele de la St. Petersburg sau să accepte propunerea citorva ofițeri mai tineri de a porni imediat la drum. În timp ce se zbate în ghearele indeciziei, destinul îi pregătește o nouă lovitură. După ce a avut grijă să încaseze dinainte toți banii ce i se cuvin, compania germană de aprovizionare cu cărbuni îl anunță că nu mai are intenția de a-și trimite cargoboturile în Oceanul Indian. Pretextele invocate sînt teama de un eventual atac al navelor japoneze și dorința de „a respecta cu scrupulozitate prevederile legii neutralității, pentru a nu aduce un prejudiciu moral Reichului german”.

Deznădăjduit, Rojdestvenski se lansează în lungi tratative cu directorul companiei, care a venit și el la Tananarive, capitala Madagascarului. Zilele se scurg repede una după alta, văduvind întreaga acțiune de eficiența pe care ar fi putut-o avea proiectul inițial: o forțare prin surprindere a blocadei maritime japoneze, profitînd de

(Continuare în pag. 11-a)

*) Toate datele sînt conforme stilului nou.

CINEMA

Ulianov și ceilalți

La început nu se prea înțelege de ce „Egor Bulciiov și alții”, și ceilalți, adică. Este ceva comun între ei toți, încă nu-i separă nimic iremediabil. Mihail Ulianov nu se grăbește să-l distingă pe Egor de ceilalți, să-l facă un străin printre dînșii, unul care a nimerit „pe altă stradă”, în altă casă. Cu atât mai pasionant devine duelul psihologic, duelul social, în ultimă instanță, dintre ei. El se încheagă lent, începe, se întreprinde, iar se reia. Spiritul răzvrătit al lui Egor, firea explozivă, forța colosală care încă n-a părăsit superbul trup

vă umplu de bani!” Ei, înăuntru, ridică din umeri, afară se vorbește despre revoluție. Pentru Bulciiov totul este prea târziu...

Ceilalți, în izbutita ecranizare după una dintre cele mai bune drame ale lui Gorki, semnată de Serghei Soloviov, sînt admirabili actori Maia Bulgakova, Rimma Markova, Ekaterina Vasilieva, Zinaida Slavina, Viaceslav Tihonov, Efim Kopelian, Vasili Emelianov, Alexandr Romasin, Evgheni Karelskih, Iuri Nazarov. Și alții...

Iulia Scutaru

INTERVIU

Răul om bun

— Iosif Heifiș, vă întoarceți la Cehov...

— „Duelul” mi-a atras de mult atenția. Mi se pare una dintre operele cele mai interesante ale lui Cehov — o mică bijuterie despre căile incurcate ale naturii umane. Concluzia morală a „Duelului” este pentru mine aceea că amindoi duelanții au într-o oarecare măsură dreptate și sînt în mare măsură vinovați.

Thomas Mann l-a caracterizat admirabil pe unul dintre eroii „Duelului”. A spus că Laevski este „un rău om bun”. Excelentă formulare! Laevski n-are un ideal, ci se lasă dus de hazard, e pasiv. Von Koren, dimpotrivă, este un om de acțiune. El a venit pe malul Mării Negre ca să muncească — studiază fauna marină. Dar și omul trebuie studiat, căci pînă și cel mai păcătos, mai nehotărît, mai slab om merită atenție.

Gorki considera că fiecare nouă povestire a lui Cehov „accentuează o notă foarte prețioasă și necesară nouă — nota de optimism și dragoste de viață”.

Optimism și dragoste de viață... Într-o înțelegere simplificată, această notă nu există în „Duelul”, cum nu există, poate, nici în „Doamna cu cățelul”. Însă într-o înțelegere cehoviană, adică adîncă, adică complexă, există în amindouă și sper că va fi și în noul meu film.

În ce sens optimism și dragoste de viață? În primul rînd, în acela că Cehov a crezut întotdeauna în triumful final al adevărului, al dreptății, al binelui, al omeniei. În „Doamna cu cățelul” el spune prin gura eroilor că se va găsi o ieșire. Această respirație apropiată a adevărului se simte și în „Duelul”.

— În însemnările dumneavoastră subliniați o frază a lui Cehov în care el spune că i-ar plăcea să fie „interpretat simplu, cu naturalețe”. Acesta a fost, de altfel, stilul de joc al actorilor în „Doamna cu cățelul”. Va rămîne el și în noul film?

— Un stil de interpretare cehovian... Cîte nuanțe are această noțiune! Mulți înțeleg prin stil cehovian ceva șters, stins, apăsător, trist. Eu cred că orice interpretare dominată de adevăr este întotdeauna cehoviană. Cinematograful, ca și teatrul, au învățat de la Cehov că nu întotdeauna culorile tari sînt cele mai adevărate. Cehov este o admirabilă școală — literară, dramatică. O admirabilă școală a vieții.

Vladimir Strugașki

PRIM PLAN

Campionul

„Ești solicitat în film pentru nota de „clasicitate” pe care o aduci, exact așa cum pentru exterioare sînt folosite castelele din Scoția” — i-a spus odată un prieten lui Laurence Olivier, vrînd să sublinieze prin asta că e nu numai un actor foarte mare, ci și că în lumea teatrului el a devenit o adevărată legendă.

— Este o situație insuportabilă — mărturisește Olivier. Sînt transformat a-

proape în Isus Hristos. Mă simt ca un strigoi printre oameni. Acum cițiva ani am fost rugat să pun piatra fundamentală a noului teatru din Coventry. Pe piatră am citit următoarea inscripție: „Această piatră a fost pusă de sir Laurence Olivier, primul director al Teatrului Național”. M-am simțit brusc ca mort. Era de parcă aș fi murit.

La 14 ani, Laurence Olivier era „vedeta” indiscutabilă a școlii parohiale la care învăța. Iar prima-i apariție pe scenă în rolul Caterinei din piesa „Îmblînzirea scorpiei” de Shakespeare (toate rolurile erau jucate de băieți) a fost atât de strălucitoare, încît întreaga trupă a fost poftită la Stratford-on-Avon să participe la aniversarea nașterii marului dramaturg. Era în 1922 și ceva mai târziu, cînd Olivier a cerut tatălui său să-l lase să-și urmeze fratele în India, i s-a răspuns: „Vezi-ți de treabă! Tu ai să fii actor”.

După studii la Școala centrală de dicțiune și artă dramatică a lui Foggarthy și doi ani de activitate la teatrul din Birmingham, Olivier a plecat la Hollywood, unde a urcat rapid la rangul de vedetă. În 1939, roul Heathcliff din filmul „La răscruce de vînturi”, ecranizare a binecunoscutului roman omonim al Emiliei Brontë, l-a consacrat definitiv.

Deși foarte solicitat, Laurence Olivier renunță în plină glorie la cariera hollywoodiană și se întoarce pe scenă care, după propria-i mărturisire, i-a adus cele mai mari satisfacții. De atunci a jucat realmente toate rolurile mari din toate piesele mari, așa că acum se plînge uneori că nu are roluri.

Hamlet, record absolut...

Olivier a intrat definitiv în posesia titlului de „campion al teatrului”. În 1972 el a implinit 50 de ani de carieră artistică. Refăcut după o boală recentă, în cinstea jubileului său a interpretat cu strălucire rolul principal din piesa „Lungul drum al zilei către noapte” de Eugen O’Neil, cel mai apreciat spectacol al actualei stagiuni londoneze. Televiziunea a preluat fără întîrziere succesul, filmările sînt în curs.

Întrebați ce imagine asociază ei numelui lui Olivier, doi dintre oamenii cei mai apropiați artistului — soția sa actrița Joan Plowright și scriitorul Kenneth Tynan, consultant literar al Teatrului Național — au dat același răspuns: „Imaginea unui leu”.

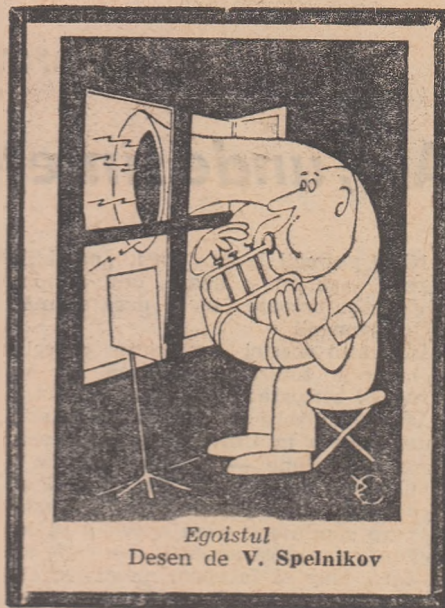
„Personajele create de Olivier — a explicat Tynan — cele care îi exprimă cel mai deplin „eul”, sînt oameni cărora le place să conducă, să stăpînească, dar care pînă la urmă nu reușesc s-o facă. Este pur și simplu uimitor de cîte ori a jucat oșteni avizi de onoruri, comandanți de oști, regi. Are o superconcentrare de energie care îi determină întreaga comportare pe scenă. Cînd îl vezi jucînd, ai senzația primejdiei, simți că numai cu prețul unor mari eforturi izbutește să nu explodeze”.

La rîndul ei, Joan Plowright a adăugat:

„Laurence mi-a mărturisit odată că dacă nu s-ar fi făcut actor, ar fi înnebunit. Numai scena îl eliberează de energia-i monstroasă. Îi place să repete că arta este ceva mai mult decît viața și că un actor bun are nevoie de un dram de nebunie”.

Familia consideră că Laurence Olivier a moștenit temperamentul artistic pasionat al tatălui său, vicar la catedrala Sf. Gavriil.

„Tata rostea predicile ca un adevă-

rat actor, cu o imensă forță de convingere — își amintește Sibyll Olivier. Dar Laurence o diviniza pe mama, care avea o fire veselă și mereu se țineau de șotii amindoi”.

Agnes Olivier a murit în 1920, la vîrsta de 48 de ani. „Cred că Laurence ca actor tragic s-a născut din durerea mistuitoare pe care a simțit-o la moartea mamei” — opinează același Kenneth Tynan.

În „Lungul drum al zilei către noapte”, Laurence Olivier interpretează rolul lui James Tyrone, un bătrîn actor zgîrcit pînă la meschinărie, incapabil să înțeleagă de ce nu mai poate fi capul propriei sale familii.

— Aș numi rolul autobiografic — mi-a mărturisit Olivier. Oamenii mă întreabă adesea de unde am luat trăsăturile de caracter ale lui Tyrone, dar acest personaj nu mi-e deloc străin. N-am avut nevoie să inventez nimic. Totul îmi este bine cunoscut. Nici mie nu-mi place să risipesc banii, economia meschină, irațională uneori este din cînd în cînd un păcat al meu. Dar sînt lucruri care nu se pot uita, de care nu scapi. La 17 ani, cînd am ales scena profesionistă, nu aveam ce minca. Eram flămînd, fără lucru și mi-era frică de tot. Eram foarte săraci. Întotdeauna mă spălam cu apa pe care tata o folosise deja — făceam economie pînă și la apă. Tata știa să împartă un put atât de bine, încît ajungea pentru șase perscane, ba mai și rămînea.

De la Joan Plowright, pornită și ea pe panta mărturisirilor, aflu că Laurence Olivier este un soț și un tată minunat.

— Înțelege ca nimeni altul sufletul copilului, pentru că și el, la rîndul lui, are nevoie de sprijin și ajutor, ca un copil. Participarea, prietenia, îmbărbătarea, un cuvînt bun într-o clipă grea îl bucură ca pe un copil. V-ați mira dacă l-ați vedea cum este acasă, cu familia. Atît de simplu... Acesta i secretul lui.

— Dacă am un secret — intervine Laurence Olivier — este următorul: deschide bine ochii, fii receptiv la tot ce primești. Nu se știe niciodată ce îți poate fi de folos pe scenă. În timpul războiului, pe care l-am făcut ca pilot în aviația marinei, am fost nevoit să-mi dezvolt un simț special, o anumită stare de echilibru. Prea multă relaxare însemna moartea, prea multă încordare însemna la fel, moartea. Și mi-am spus: de ce să nu folosesc acest simț și în jocul meu? Gîndirea mea actoricească, comportarea mea pe scenă au căpătat dintr-o dată un aspect nou, găsiseră ceea ce căutam.

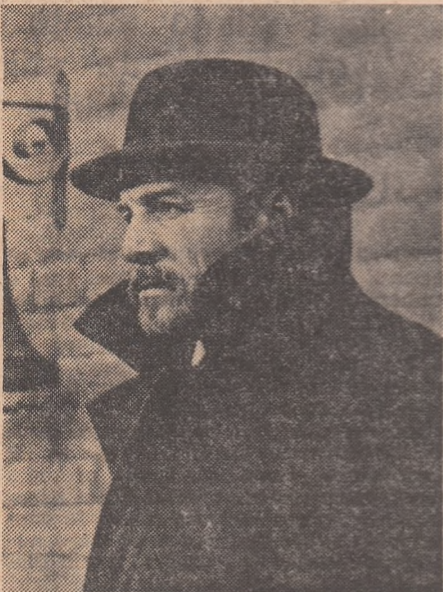
R. Merimev

REFLECTOR

Regizorii francezi Gérard Pires și Nicole de Buron intenționează să dezbată într-un film problema orașelor-satelit. Explozia demografică începe să-i preocupe și pe cineasți.

Serghei Bondarciuk și Valentin Ejov finisează un scenariu scris după celebra carte a lui John Reed: „Zece zile care au zguduit lumea”.

Din biografia recentă a actorului Mario Adorf: procuror cinstit („Poliția mulțumește”), căpetenie mafiotă („În umbra violenței”), Mussolini („Afacerea Matteotti”).

Ulianov în căutarea adevărului

bolnav, imensa poftă de viață, pe care i le cunoșteam, sînt ținute în friu, supuse ideii dominante că Bulciiov nu este atît un rebel, cît un doritor de adevăr. El îl caută cu încăpăținare, orbecînd parcă prin ceață sau prin semi-obscuritatea cu nuanță verzui-metalică a propriei sale case, negustorește opulență.

Nici în sufletul lui nu-i totul limpede, negura abia începe să se împrăștie și acolo. Prima descoperire care îl zguduie este a moralității întregului lor fel de viață a tot ceea ce pînă atunci i se păru-se normal și legitim. Pentru ceilalți secularele rînduiri sînt cum nu se poate mai la locul lor și chiar avantajoase. Numai el, Egor Bulciiov și roșcata-i fiică nelegitimă, dar mai a lui decît toată familia legitimă la un loc, încep să le simtă esența inumană.

A doua descoperire care îl înspăimîntă este că ceilalți n-au nevoie de adevăr, fiindcă îi incomodează, le strică echilibrul pe care l-au agonisit așa cum și-au agonisit averea — cu trudă, cu minciună, cu înșelătorie.

Revelantă descoperire! Abia atunci înțelege Bulciiov că practica seculară, de care a ascultat și el, este inumană nu numai față de cei obidiți și exploatați, că ea viciază și sufletul celor ce beneficiază de pe urma ei.

Acest drum chinuitor spre adevăr este, în același timp, și drumul lui Bulciiov spre moarte. El ajunge la liman atunci cînd ajunge în fața doctorilor — cu torsul lui athletic gol înaintea siluetelor lor negre de păianjen, cu miinile ridicate ca un prizonier, puternic și neputincios totodată, dominîndu-i fizic și moral, dar implorîndu-le salvarea negustorește: „Vindecați-mă și am să

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta arta

IPOSEZE

Alo, unde sînteți omuleți verzi?

Niște glumeți le-au spus „omuleți verzi”, așa într-o doară, deși nimeni nu știe ce culoare au și dacă seamănă cu oamenii.

Îndărățul acestei amuzante porecle se ascunde totuși o problemă cit se poate de serioasă: eventuala existență o unor civilizații extraterestre. Există, oare, undeva în Univers făpturi înzestrate cu rațiune — în afară de om? Și dacă da, nu încercăm ele, oare, să-și facă cunoscută existența prin semnale pe care pămîntenii n-au parvenit să le capteze? Iar dacă ar izbuti s-o facă, ar fi, oare, bine să începem un dialog cu ele? „Omuleți verzi” ar fi, oare, desul de inteligenți și de binevoitori pentru a ne putea încrede în ei?

Asemenea întrebări care, pînă nu de mult încă, ar fi putut să denote doar o imaginație bogată, sînt acum formulate de savanți. „Descoperirea celei dintii civilizații extraterestre — a arătat prof. Viktor Ambarțumian, astronom de reputație mondială, directorul Observatorului de la Biurakan, președintele Academiei de Științe a R. S. S. Armene — ar putea avea un rol copleșitor pentru destinele omenirii. Ar fi un eveniment comparabil cu lansarea primului satelit artificial al Pămîntului sau cu descoperirea energiei nucleare, dacă nu și mai important”.

Ideea este, evident, ispititoare, dar găsirea răspunsurilor pe care le implică ridică un extrem de vast evantai de probleme — de la probleme de filozofie pînă la unele de ordinul cel mai practic. Și cum să se organizeze pe scară internațională „căutarea unui ac într-un car cu fin”?

În 1965 a fost elaborat în U.R.S.S. un program preliminar de cercetări, care prevedea o diviziune internațională a

V. Kurt, doctor în științe fizice și matematice: „O societate de ființe raționale avînd darul vorbirii și înzestrată cu mijloace tehnice (transport, comunicații, stocarea informațiilor), cărți, cinema, televiziune etc.”.

I. Novikov, doctor în științe fizice și matematice: „O organizație complexă (o „mașină” în sensul ciberneticii al cuvîntului) care să se indelețnicească în mod constant cu cunoașterea lumii înconjurătoare și să creeze în acest scop abstracții cel puțin echivalente cu acelea ale omului sau mai complicate”.

La întrebarea: „Există o posibilitate de principiu de a înțelege informația cuprinsă în semnale provenind de la civilizații extraterestre?” s-a răspuns după cum urmează:

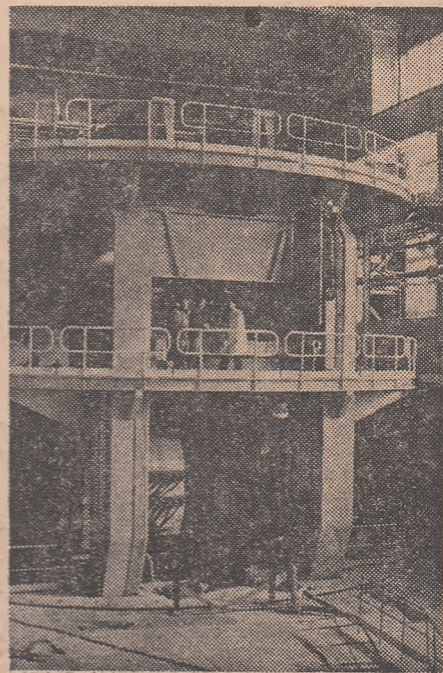
Acad. V. Ambarțumian: „Cred că da. Se pot transmite comunicări asupra unor raporturi logice și matematice între anumite obiecte. E adevărat, însă, că aceste raporturi pot fi interpretate în mod deosebit. Cu toate acestea, o asemenea informație ar fi extrem de utilă”.

B. Ponovkin, candidat în științe fizice și matematice: „În principiu e imposibil de detașat o informație substanțială transmisă în semnale ale unor alte sisteme, dacă nu dispunem decît de aceste sisteme”.

B. Suhonin, candidat în științe filologice: „Există posibilitatea de a interpreta semnale emanînd de la civilizații extraterestre. Ea depinde de gradul lor de „necifrare”. Deosebirea dintre noțiuni nu poate împiedica decît un singur lucru: înțelegerea comunicărilor scurte, intrucît această deosebire nu este importantă decît pentru noțiunile elementare. Asemănarea dintre noțiuni elementare este asigurată de faptul că

Încît s-a terminat cu camera de înregistrare care fotografia fără discernămint orice eveniment din camera cu bule. De acum înainte detectorul devine inteligent! Programat în funcție de experiența urmărită, el nu înregistrează decît interacțiunile susceptibile să intereseze fizicienii.

Camerele cibernetice vor ușura mult activitatea de cercetare în domeniul particulelor. Pînă acum, în fizica energiilor înalte, selectarea clișeelelor fotografice constituia întotdeauna punctul critic. Pentru realizarea unei experiențe, acceleratorul e pus în funcțiune și se fotografiază, la întîmplare, tot ce se întîmplă în camera cu bule. Cu alte cuvinte, cercetătorii se trezesc în posesia unui „minereu” pe cît de abundent pe atît de sărac: sute și mii de clișee care, ulterior, trebuiesc examinate pe

Pînă mai ieri o noutate, camera cu bule „Mirabelle” începe să fie și ea depășită

rînd pe ecrane de vizionare, pentru a găsi jerba interesantă, fenomenul căutat.

Dacă lucrurile ar fi rămas în același stadiu, în viitor situația s-ar fi agravat și mai mult, căci fizicienii au început să se intereseze de „evenimente” rare sau de efecte statistice extrem de fine, încît masa documentelor de selectat ar risca să crească pînă la blocarea întregului sistem.

Dar atunci cînd abordează studiul particulelor, fizicienii nu-și limitează aspirațiile doar la colectarea de indicații referitoare la direcțiile urmate: ei doresc, în mod legitim, să vadă interacțiunile, să posedă urma fizică și vizibilă a evenimentului. Camerele lui Wilson, în care un gaz aflat în stare de saturație se condensează în picături de-a lungul traiectoriei, au permis satisfacerea acestor curiozități. Așa a fost materializat parcursul particulelor și a putut fi fotografiat.

Apoi, camera lui Wilson a fost înlocuită cu camera cu bule care are la bază fenomenul invers: nu condensarea, ci fierberea este aceea care vizualizează traiectoria. Hidrogenul din cameră este menținut lichid, puțin deasupra punctului său de fierbere. Particula provoacă fierberea și formarea bulelor de-a lungul traiectoriei urmate.

Aceste tipuri de camere au, însă, două inconveniente. Procesul de detecție se bazează pe ruperea unei stări instabile. Încît, atunci cînd se procedea la o nouă observație, sistemul trebuie readus în stare inițială, lucru care cere un oarecare timp. În practică, nu e posibil să se observe mai mult de zece interacțiuni pe secundă. Or, într-o secundă, în fasciculele intense ale acceleratoarelor moderne se produc miliarde de interacțiuni! Camera nu observă, deci, din evenimentele provocate decît o parte infimă. Aceasta nu împiedică însă detectorul să înregistreze mai mult. Contradicția nu e decît aparentă. Într-adevăr, o dată pusă la punct, camera fotografiază fără nici o discriminare. De unde rezultă și avalanșa de clișee lipsite de interes care, ulterior, trebuiesc examinate.

Dar înainte de a vorbi despre noile camere cibernetice, să urmărim itinerarul străbătut de experimenterii și să trecem prin camera cu scînteii. O astfel de instalație este umplută cu un gaz ionizabil situat între două plăci care joacă rolul de electrozi. La trecerea ei, particula care traversează sistemul provoacă o ionizare, încît între cei doi poli de potențial diferit se formează un canal de admisie electric. În acel moment țîșnește o scînteie care, filmată, dă posibilitatea cunoașterii traiectoriei particulei. Dar siajul particulei are o viață de numai o microsecundă. Încît, pentru a încerca o nouă experiență, cercetătorul trebuie să aștepte ca ioni-

șta știința știința știința
știința știința știința ști
șta știința știința știința
știința știința știința ști
știința știința știința ști
știința știința știința ști
știința știința știința
știința știința

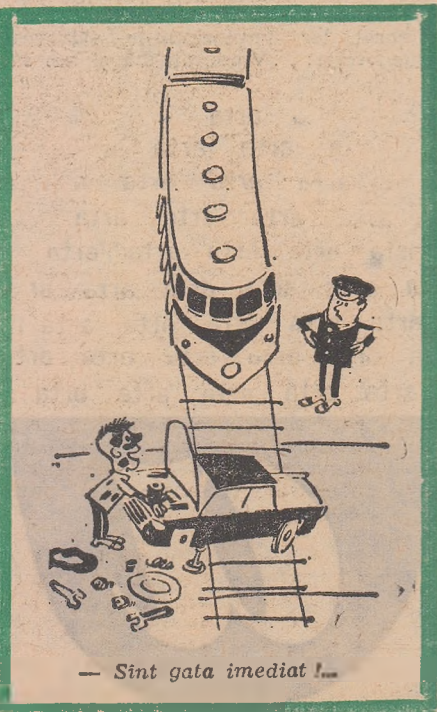
zarea să dispară și echilibrul electric al gazului să se restabilească. Dacă însă o cameră cu scînteii, sau mai exact o serie de camere, este cuplată cu detectori de scintilație, aceștia, reacționînd la miliardimea de secundă, permit obținerea imediată a unor informații ca: direcția traiectoriilor, numărul particulelor etc., în funcție de care se decide înregistrarea. Decizia trebuie să fie însă foarte rapidă, așa încît prezența unui sistem electronic este absolut necesară. Avantajul metodei constă în faptul că permite evitarea unui mare număr de observații parazite. Dar a dispune de un astfel de sistem pe lângă o cameră cu bule, care este „condamnată” să înregistreze totul, e imposibil.

Pentru reconstituirea și analiza traiectoriei urmate acum sînt suficiente. arată fizicienii, doar coordonatele traiectoriei urmate și nu vizualizarea fotografiilor. La această observație electronică se pretează camerele cu scînteii. Noul procedeu constă, în linii mari, în amplasarea pe electrozi a unor rețele de fire în unghi drept, impulsia fiind dată de firele atinse de particulă. În felul acesta ea poate fi restituită în spațiu prin coordonate. Refăcîndu-se înregistrarea de la o cameră la alta, traiectoria poate fi reconstituită prin calcul. După care rezultatele sînt expediate direct în memoria calculatorului care, automat, va realiza analiza în funcție de un program de experiență, respingînd evenimentele parazite.

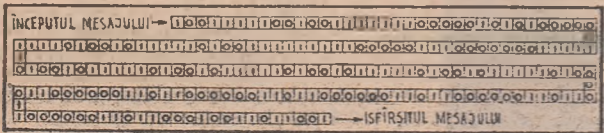
TESTE

Am putea deveni operatori?

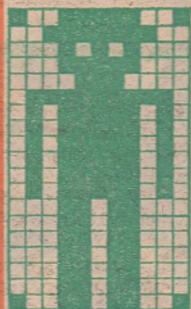
Operatorii sistemelor moderne de comandă sînt deseori puși în situația de a recodifica unele informații. Probleme

— Sînt gata imediat ! —

Proiect de mesaj terestru către alte lumi: 209 semnale compuse din simbolurile 1 și 0 și avînd o frecvență de 900 MHz ar putea transmite unui receptor din spațiul interstelar imaginea omului reprezentată ca într-un mozaic.

muncii. Programul a fost trimis Uniunii astronomice internaționale, care a luat în considerare convocarea unei reuniuni internaționale pentru a dezbate problema. Tot atunci a mai fost formulată și o altă propunere, similară, care a dat problemei și un nume, adoptat de atunci în unanimitate de cercurile științifice interesate: C.E.T.I. — de la Communications with Extra Terrestrial Intelligences (Comunicații cu inteligențe extra-terestre).

În preajma primei conferințe consacrate problemelor comunicațiilor cu eventualele civilizații extraterestre — ținută în 1971 — comitetul de organizare a trimis savanților sovietici de specialitate un Chestionar C.E.T.I., ale cărui întrebări și răspunsuri au fost date publicității abia în ultimul timp.

Dat fiind ineditul problemei, ni se pare a nu fi lipsit de interes să reproducem cîteva din ele.

La întrebarea: Există civilizații în afara globului terestru? s-au înregistrat următoarele răspunsuri:

I. Șklovski, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S.: „Cred că civilizația noastră este singura care există în Galaxie și chiar în toată zona din Univers care poate fi observată”.

M. Kardășev, doctor în științe fizice și matematice: „Socotesc că atît în Univers, cît și în Galaxie există un număr foarte mare de civilizații”.

E. Dibai, doctor în științe fizice și matematice: „Civilizația noastră nu este, în mod cert, singura în felul ei, dar cred că mai sînt puține altele”.

Întrebarea: „Ce înțelegeți prin civilizație extraterestră?” a căpătat următoarele răspunsuri:

I. Șklovski: „Același lucru ca și civilizația terestră (deși nu e, evident, necesar să fie vorba de o civilizație antropomorfă), aflată însă într-un stadiu de dezvoltare tehnologică și științifică absolut diferit. Dar însuși conceptul de „civilizație” mai trebuie discutat. Un furnicar gigantic, de exemplu, poate fi socotit o „civilizație”?

ele exprimă fenomene analoage sau identice ale realității. Ar fi o asemănare echivalentă cu aceea dintre tablouri care reprezintă același lucru, dar sînt pictate în culori diferite. Sînt optimist asupra posibilităților de înțelegere”.

Părerile asupra consecințelor posibile ale unor astfel de contacte au variat între aceea, amintită, a acad. Ambarțumian, extrema prudență a lui I. Șklovski, care a sugerat studierea prealabilă a unui sistem foarte riguros de acorduri și controale și opinia acad. V. Ghinzburg care consideră că supozițiile asupra unor eventuale consecințe nefaste sînt pur și simplu absurde.

FIZICĂ

Noi capcane pentru particule

Pentru a progresa în cunoașterea particulelor elementare, fizica a trebuit să-și reînnoiască arsenalul. Ea și-a întărit artileria, și-a ameliorat capcanele: pe de o parte cu o nouă generație de acceleratoare, pe de alta cu o nouă generație de detectori.

Progresele în acest ultim domeniu s-au dovedit a fi deosebit de importante. Într-adevăr, dacă instalațiile de la Serpuhov, Geneva sau Batavia, de pildă, sînt impresionante prin dimensiuni, recentele camere de detecție le întrec prin tehnică. Alături de camerele cu bule clasice, ca de pildă „Mirabelle”, începe să apară o generație cu adevărat revoluționară, aceea a camerelor cibernetice.

Poșta medicului

P.L. — București : Pediculoza pubiană este provocată de *Phtirus pubi* (inguinalis) care se fixează la rădăcina perilor pubisului, perineului și mai rar al axilelor și sprincenelor. Contaminarea este mai ales veneriană, dar se poate face și prin intermediul unor veșminte sau al lenjeriei de pat. Ca tratament se fac aplicații zilnice la rădăcina perilor cu xilen 20 picături la 20 g vaselină, apoi pudraje cu DDT 5 la sută în talc. Se îmbracă un slip care se poartă 24 de ore. Operația se repetă după 8 zile.

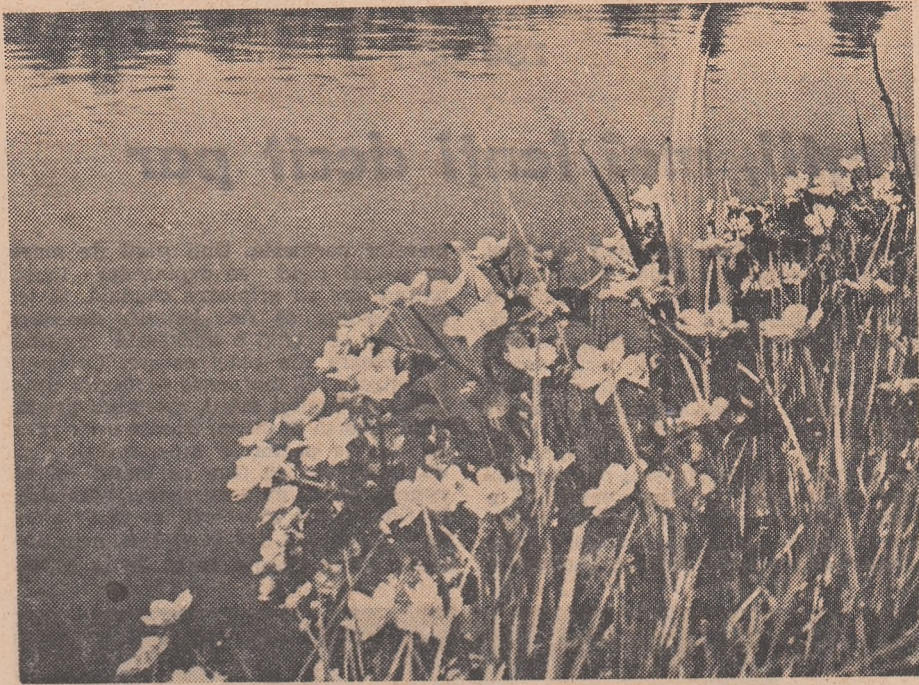
O SOACRA NECAJITA — Sibiu ; MARIA P. — Beliu, jud. Arad ; ȘERBAN S. — București ; SANDA RADULESCU — București : Poate că binecunoscutul aforism al lui Goethe exprimă mai sugestiv metoda reală a lecuirii de năravul băutului : „Omul ne înstare să-și frneze patimile, se zdrobește de puterea ce încâtușează toate ființele“. Tratamentul medical va da mai puține rezultate dacă nu va fi asociat cu unul sufletesc, de educare ori de auto-educare a voinței. În acest sens cunoscutul psihiatru dr. I. Biberi propune bolnavilor de alcoolism o metodă de autosugestie foarte simplă și anume să repete îndeosebi îndată după deșteptare și seara la culcare : „nu voi mai bea... sau „voi fi un om de voință“. Formulă pe care bolnavul poate s-o repete șoptit chiar de mai multe ori pe zi, ca să se lase cuprins de îndemnul ei repetat. În cadrul acestui tratament sufletec, rezultate bune s-au obținut și prin hipnoza efectuată de medici specialiști în cadrul clinicilor de neuropsihiatrie. O terapie eficientă constă și în administrarea unor substanțe chimice (de tipul emetinei, apomorfinei sau Antalcolului) care provoacă la ingerarea de alcool reflexe de vărsături. Tratamentul trebuie aplicat însă sub strict control medical, de preferință în spital. O altă substanță destul de eficientă este **carbo medicinalis**, care se administrează de trei ori pe zi, câte două pastile, starea de intoleranță instalându-se după câteva zile. Un bun medicament natural este și **ceaiul de pedicuță** (sinonime : brădișor sau cornișor — lat. *Lycopodium clavatum*). Se prepară prin fierberea a 5 g tulpină de pedicuță la 150 ml apă. Ceaiul se consumă dimineața la o oră de la micul dejun. După câteva minute, o singură înghițitură de alcool este suficientă pentru a declanșa senzația de deznădejde și de vomă.

HERMINA — Cîmpina : Cum să „dezlegăm“ șarada medicală pe care ne-o propuneți : „Aș vrea să mă bucur și eu ca orice om de o baie caldă la picioare când răcesc, de un copil sănătos pentru că am virsta de 24 de ani, cînd se cere așa ceva. (?) !. Apoi suferind de ficat nu pot suporta ceaiurile“? Reproducînd această „mostră“ de felul cum **nu trebuie** scrise întrebările corespondenților, dacă dorește răspunsuri folositoare, îi rugăm ca pe viitor să-și formuleze doleanțele cit mai cît teț, mai concis și mai clar cu putință.

ȘTEFANIA DUMITRESCU-PROTOPESCU — Slatina : Eclampsia, termen medical de origine elină, înseamnă „fulger pe un cer senin“, conform vechilor concepții care credeau în absența simptomelor prevestitoare ale acestei disgravidii. În realitate ea este de cele mai multe ori precedată de așa-numitul **eclampsim**, caracterizat prin dureri de cap violente, colici abdominale, tulburări de vedere, amețeli, somnolență, hipertensiune și albuminurie. Principalul simptom al accesului de eclampsie îl constituie însă convulsivitatea. Deși șocul eclampitic nu este recidivant, deci deși nu trebuie să vă alarmați, vă recomandăm totuși unele măsuri de precauție : controlul săptămînal al creșterii în greutate, examenul urinei, respectarea prescripțiilor de igienă a sârmii, regim hipoclorurat, vitaminizare, evitarea eforturilor și a surmenajului.

ANDRA — Cluj : După părerea noastră, nu aveți nevoie de un tratament psihanalitic și nici măcar de unul medicamentos. Faptul că utilizați în scrisoarea dv. o terminologie „freudiană“ — libido, inconștient, refulare ș.a. — nu dovedește încă, că cunoașteți metodele de investigație și tratament ale celebrului psihiatru austriac. Fără îndoială că unele nevroze iau naștere acolo unde — după însăși expresia lui Sigmund Freud — „prin obstacole intericere și exterioare este refuzată în inconștient satisfacerea reală a necesităților erotice“ acestea beneficiind desigur de „terapia sufletescă“ pe care o propune psihanaliza. Greșeala dv. este însă credem noi, că sub influența unor „complexe“ livești, reduceți incidentele conjugale la o problemă de „libido“ ! Nu de psihanaliză și deconectate (care prin abuz agravează stările de frigiditate !) aveți nevoie dv., ci de ounerea în acțiune prin autosugestie a voinței, exprimată într-o opțiune și decizie capabile să soluționeze fără compromisuri situații de ordin nu numai senzorial, ci și moral-activ.

BUNICA — Craiova : Rinofaringitele cronice și sinuzitele maxilare la copii se datoresc de obicei neglijării vegetațiilor adenoidale, deviatilor de sept nazal, iar altelei diatezelor exudative, microclimatului nefavorabil, excesului de dulciuri, făinoase sau grăsimi în alimentație etc. Tratamentul constă în eliminarea cauzelor favorizante în instalații nazale cu vitaminele A, D, și C, aerosoli și pulverizatii cu ape sulfuroase naturale la inhalatoarele din Govora și Sîlnic-Moldova. În cură de calciu (Clorocalcin), precum și în helio și talasoterapie cu plimbări în largul mării, evitînd însă inotul cu capul sub apă.

Pentru unii, asemenea peisaje sint generatoare de coșmaruri...

TEMĂ DE SEZON

Guturaiul alergic poate fi vindecat

Frumoasele zile ale primăverii și verii cu abundența lor de flori sint pentru unii începutul unei perioade de chin. E vorba de suferinzi de așa-numita „**coriză alergică**“ sau „**guturaiul de fin**“ (rhume de foin), forma cea mai frecventă fiind o alergie la contactul cu polenul și praful (se numește alergie o stare de sensibilitate față de o anumită substanță la care organismul reacționează în mod violent). În sezonul florilor, grăunțurile de polen care plutesc în aer au o influență neplăcută asupra celor ce suferă de guturai alergic. Nasul le curge continuu, iar ochii le sint roșii și lăcrimează abundant. De asemenea și praful din locuințele neglijate poate fi răspunzător de acest guturai și de astmul bronșic, o afecțiune epuizantă prin fenomenele adeseori dramatice pe care le antrenează și prin dificultatea tratamentului.

Tratamentul constă în a-l reobișnui pe bolnav, în mod progresiv, cu substanța față de care este sensibil și la care reacționează prin guturai și respirație dificilă. Răspunzătorii de aceste reacții sint anticorpii specifici, adică substanțele defensive pe care organismul le produce împotriva substanțelor care nu-i plac sau nu-i priesc — în cazul de față polenul și praful.

Practic tratamentul constă în injectarea unor cantități crescînd din substanțele împotriva cărora organismul se apără. Termenul de desensibilizare utilizat nu este prea exact, deoarece alergicul nu se vindecă, ci este obișnuit cu substanța pe care nu o tolerează, ajungînd astfel s-o suporte. În termeni riguroși științifici aceasta nu constituie încă o vindecare, dar rezultatele obținute sint asemănătoare unei vindecări, căci ceea ce dorește alergicul este să scape de supărătoarele crize de guturai.

Soluția unui tratament eficient pentru desensibilizare în guturaiul alergic pare a fi fost totuși găsită și se experimentează acum. Ea constă în a asocia extracte purificate de praf și polen într-o substanță inofensivă, a cărei difuzare în organism este foarte lentă : hidroxidul de alumina. Rezultatul imediat este diminuarea numărului de injecții necesare. Tratamentul pentru desensibilizare în guturaiul alergic începe în luna ianuarie, în ritm de două injecții pe săptămîină și continuă pînă în luna iunie sau iulie. Pe măsură ce se petrece difuzarea în organism a acestui extract purificat de praf și polen, injecțiile se distanțează treptat-treptat, doza totală variînd totuși între 30—40 injecții. Ele trebuie făcute cu multă prudență în ce privește dozele pentru a se evita reacțiile neprevăzute. În mod practic, rezultatele sint — după cum se anunță — în majoritatea cazurilor favorabile.

O dată desensibilizat, pacientul „trece“ de perioada polenizării — luna mai — fără dificultăți. Or, aceasta este luna care înainte vreme însemna pentru el un adevărat supliciu. Cînd e vor-

ba de un guturai alergic slab, nu are sens să se facă tratamentul de desensibilizare. Bolnavul trebuie doar să evite a pleca la țară în perioada periculoasă pentru el, calmîndu-și manifestările guturaiului prin medicamente antihistaminice cu puternice efecte anti-alergice.

Desensibilizarea astmaticilor ce au alergie la praful din locuință cere, de asemenea, un tratament îndelungat. Alergia la praf necesită două injecții pe săptămîină timp de șase săptămîni, apoi una în fiecare săptămîină, ajungîndu-se la o injecție la fiecare 15 zile, timp de un an. Ele sint mai bine tolerate decît injecțiile directe de extracte de praf sau polen neincorporate în hidroxidul de alumina. Tratamentul, mai rapid și mai eficient, permite totodată pacientului să-și continue munca fără intrerupere, ca și înainte de începerea curei.

Nu puțini sint cei sensibili la pene de pasăre, pînă de cal, pînă de ciine sau pînă de pisică. În asemenea cazuri se procedează la însăși eliminarea cauzei, înlocuind fulgii din perne sau plăpumi cu material sintetic sau îndepărtînd caii, cîinii și pisicile. Cu alte cuvinte, îndepărtînd cauza reușim să îndepărtăm și efectele. Așa încît nu este nevoie de o acțiune de desensibilizare, care numai plăcută nu este. S-ar putea ca în viitor să apară produse de desensibilizare și contra părului de ciine și pisică. În orice caz noile produse anti-alergice aduc — după cit se pare — o mare ușurare bolnavilor de „guturai de fin“, dîndu-le posibilitatea să muncească în mod normal.

DISCUȚII

Zahărul — un dușman?

Omul modern este amenințat de o sumedenie de primejdii. El se adaptează foarte greu la noile condiții de viață impuse de civilizație, condiții pe care de altfel și le-a creat „cu mina lui“... dar pe care nu le poate încă domina.

Savantii, medicii și specialiștii dieteticieni se străduiesc să găsească principalul vinovat. Și iată că, după alcool, grăsimi animale și, desigur, droguri, cel mai incriminat este în ultimii ani... zahărul.

A fost o vreme cînd zahărul era considerat principalul aliment care asigură dezvoltarea normală a unui co-

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esu
, esculap esculap esculap
culap esculap esculap escu.
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

pil, secretul vitalității sale, motiv pentru care copiii erau îndopați cu zaharicale. Se spunea chiar că zahărul dezvoltă inteligența.

Aceste opinii sint astăzi parțial infirmate. Marea valoare nutritivă a zahărului nu poate fi, e adevărat, negată. Dovadă, sportivii și cei ce depun mari eforturi intelectuale consumă cantități mari de produse zaharoase. Dar pe măsură ce trece timpul, ies la iveală multele inconveniente ale unui consum exagerat de dulciuri.

Zahărul este unul dintre mării și indiscutabili vinovați în materie de carii dentare. Dar au fost evidențiate aspecte și mai grave. Prof. dr. John Yudkin, unul dintre cei mai cunoscuți specialiști englezi în materie de alimentație, afirmă într-o lucrare că „zahărul consumat ca atare prezintă pericole mortale“, formulînd un aspru rechizitoriu împotriva consumului exagerat de zahăr și semnalînd pericolele la care se expune omul.

„Din punct de vedere fiziologic — susține autorul citat mai sus — zahărul nu este niciodată necesar omului. Se poate trăi foarte bine și fără zahăr. Nenorocirea este însă că noi consumăm de 20 de ori mai mult zahăr decît în sec. XVII și XVIII. Creșterea procentajului este, comparativ, de 500 la sută !“.

Zahărul atacă dinții, îngrașă, iar consecințele unui surplus de kilograme-greutate sint adesea extrem de neplăcute, dacă nu chiar grave. Cîteva kilograme în plus îngreuează digestia, favorizează tumorile digestive, dar mai ales sint dezastruoase pentru inimă. Zahărul este un mare „producător“ de colesterol și face să crească în mod îngrijorător numărul accidentelor coronariene.

Tot prof. dr. John Yudkin afirmă că : „zahărul este vinovat și de apariția altor boli. Dovezi indubitabile nu avem încă, dar le vom avea mai devreme sau mai tîrziu. Ceea ce știm în mod sigur ar putea fi totuși de ajuns pentru a declanșa o adevărată campanie pe plan mondial în vederea micșorării consumului de zahăr“.

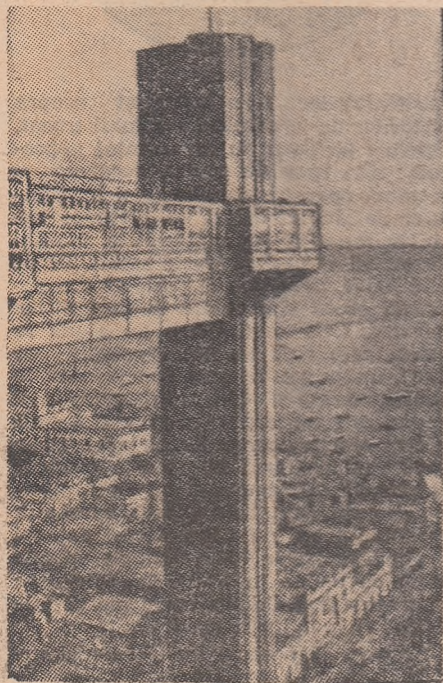
Semnalul de alarmă dat de prof. dr. Yudkin, precum și opiniile altor specialiști în materie subliniază că excesul de dulciuri nu este străin de anumite forme de reumatism, artrism și n-ar fi exclus să favorizeze chiar apariția cancerului. Aceasta este și cauza pentru care, ca în orice fenomen biologic, se impune un înțelept „est modus in rebus“ în consumarea acestui mult prea „dulce“ aliment.

BRAZILIA

Salvador, „cutia cu minuni“

Înainte de a zări la orizont farurile și fortificațiile din Salvador (fost Bania) — cel mai vechi oraș din Brazilia — călătorul care vine dinspre mare vede mai întâi pinzele albe și cenușii ale bărcilor pescărești. Apoi începe să deslușească bratele portocalii ale macaralelor din port, căsuțele vechi, lipite parcă de faleza abruptă din „orașul de jos“ și masa cenușie a clădirilor cătărate la „etaj“ — o preeminență cu

Ascensorul Lacerda

o înălțime de 60 m. Salvador, centrul administrativ al statului Bahia, este — afirmă cu mândrie locuitorii lui — singurul oraș din lume cu două niveluri. Parterul și etajul sînt legate între ele prin uriașul lift Lacerda, care este într-un fel semnul distinctiv al Salvadorului.

În „orașul de sus“ se poate ajunge pe niște scări mari de piatră, fiecare cu numele ei, pe câteva străduțe întortocheate sau pe o stradă recent construită, care descrie o buclă mare spre a face legătura între cele două cartiere așezate la niveluri diferite. Dar cel mai rapid duce la „etaj“ ascensorul. Pentru a ajunge la lift mulțimea de pietoni se angajează pe un culoar care conduce spre niște cabine uriașe. Un bilet costă cîteva centavos. Cabinele se umplu repede și pot lua fiecare 32 de persoane. Liftul oprește chiar în centrul „orașului de sus“. Proprietarii magazinelor de acolo recurg la o publicitate furibundă ca să-și cîștige clientela. „Solduri!“ „Prețuri nemaiîntîlnite!“ „Am să dau faliment!“ „E o sinucidere!“ vestesc, care mai de care, anunțurile publicitare în care nimeni nu crede. Dacă o firmă oferă un credit pe 12 luni, vecinul ei propune unul pe 24 de luni, iar altul ajunge chiar la 27 de luni, arătîndu-se totodată dispus să încaseze prima rată în luna următoare efectuării cumpărăturilor. E dispus la orice, numai să vîndă.

Zi și noapte, străzile din „orașul de sus“ debordează de viață. Dacă vrei să

privești mai mult și mai îndeaproape vitrina unui magazin riști să calci pe picioare vreun cerșetor, să răstorni un băiat care vinde țigări de contrabandă sau să lovești o femeie care trece tăcută cu un balot de lenjerie pe cap. Căci la Salvador acest mijloc de transport e socotit cel mai practic. La fel sînt transportați de aceea și sacii cu ananas, scindurile, ghirlandele de flori, lăzile cu cutii de coca-cola sau platourile cu prăjituri.

Un „Volkswagen“ frînează disperat, la numai 50 cm depărtare de un mulatru care poartă pe cap un teanc de ziare. Șoferul e cu sufletul la gură, dar mulatru își vede liniștit de drum printre zecile de mașini care circulă cu mare viteză. Un șir de camioane claxonează nervos în spatele „Volkswagen“-ului, al cărui șofer își revine greu în fire după șocul încercat. Barele de protecție ale camioanelor au niște inscripții foarte ciudate, o particularitate a regiunii nord-estice braziliene, care-l interesează pe etnografi și sînt menționate de pliantele turistice. „Dumnezeu mă conduce“, informează șoferul unui „Ford“ vechi. Un altul se adresează, de pildă, pietonilor: „Scuzați-mă pentru praful pe care-l ridic“. Un al treilea scoate un strigăt pasionat: „Jur pe Dumnezeu că n-am să te uit niciodată, Maria!“ Vecinul lui pare însă că e obișnuit să-și părăsească iubitele fără remușcări: „Nu plînge, frumoaso, poate mă întorc“. În sfîrșit, am văzut și o inscripție care amintea de avertismentele de pe șoselele din U.R.S.S.: „Nu vă angajați în depășiri dacă n-aveți vizibilitate!“ dar era formulată dramatic: „Nu depășiți! Nu vă sinucideți!“

Indiferent dacă vine la Salvador cu avionul, cu vaporul sau cu mașina, cel dintîi lucru pe care-l remarcă vizitatorul sînt însă bisericile. Localnicii afirmă că sînt 365, una pentru fiecare zi a anului. Încît nu întîmplător Sal-

Zi de carnaval

vadorul se numea odinioară „Bahia de todos los Santos“ („Bahia tuturor sfinților“). Arta meșterilor anonimi care au înălțat aceste remarcabile edificii este realmente impresionantă. Cea mai importantă și mai bogată dintre ele este celebra biserică Sao Francisco, zidită în secolul XVII. Vizitatorul este uluit de strălucirea aurului roșcat al altarului, de frescele splendide și de dantelăria sculpturilor în lemn de abanos. Statuia Sfantului Pedro de Alcantara este socotită cea mai bună lucrare a sculptorului brazilian Manoel Ignacio de Costa.

Dar în ciuda marelui număr de biserici, Bahia nu poate fi considerat totuși cel mai mare stat catolic din Brazilia. Dimpotrivă, viața religioasă și, în genere, viața spirituală a locuitorilor din această regiune este un impresionant amalgam de culte afro-braziliene, de tradiții și superstiții. Cel mai rezistent cult african este „candomble“, care se oficiază în numeroase temple păgîne din Salvador și din împrejurimile lui. Acum două sau trei secole, biserică catolică a încercat să-l extirpe cu ajutorul aparatului de stat și al poliției. Dar acum s-a resemnat.

În plin centrul Salvadorului se află mica piață Largo Pelourinho, unul din

cele mai frumoase monumente arhitectonice din secolul XVIII. Case cu ziduri roz, mov, bleu, firme fanteziste deasupra ferestrelor lungi și înguste. Așa arăta odinioară prima capitală a Braziliei: căci Salvador a fost centrul administrativ al celei mai mari colonii portugheze începînd din 1549 pînă în 1763, an cînd vice-regele Braziliei și-a ales ca reședință Rio de Janeiro.

În Largo Pelourinho se află una din ultimele „academii“ de capoeira, un soi de lupte africane aduse în Brazilia de sclavi. Căci „Bahia tuturor sfinților“ a fost un mare port în care era debarcat „fildșul negru“ în secolele XVI—XIX, cînd colonialiștii au adus milioane de sclavi de pe actualele teritorii ale Guineei și Angolei.

Într-o sală minusculă cîteva tineri își aplică lovituri fictive în acompaniamentul unor instrumente cu sonorități africane: berimbau, agago, atabaque, chocalho. Tinerii se roteșc, fac tumbe, mimează atacuri. Pînă acum vreo 50 de ani, capoeira era o foarte eficientă armă populară în timpul ciocnirilor cu poliția. Maestrul Pastinho, cel mai mare luptător de capoeira, astăzi în vîrstă de 85 ani dă și acum lecții tinerilor. Deși numele lui este amintit cu litere de o șchioapă în pliantele turistice și monografiile istorice, acest bătrîn pe jumătate orb are o existență foarte grea. „Cînd trebuie făcută o demonstrație de capoeira străinilor, remarcă el cu amărăciune, este chemat imediat Pastinho. Dar cînd cer alocații pentru școala mea, mi se întoarce spatele“.

În timp ce-l priveam pe acest bătrîn pe care vicisitudinile vieții nu l-au îndoit și pe elevii lui — negri, mulatri, meșiși și albi — toți bine construiți, adunați în mica sală de curs a școlii, îmi spuneam că de fapt locuitorii Bahiei au dreptate cînd afirmă că sufletul Braziliei este acolo, pe pămîntul lor. În orice caz aceasta este și opinia lui Jorge Amado care a scris apropo de pămîntul lui natal: „Aici, la Bahia, s-au născut cele mai multe obiceiuri și tradiții ale Braziliei. Iar cel mai frumos dintre ele este, desigur, spiritul democratic. Pe străzi se pot vedea oameni de toate rasele, dar nici o umbră de rasism. Democratismul, căldura și simplitatea sînt cele mai importante trăsături de caracter ale Bahiei“.

După ce părăsești Salvadorul ai vrea să găsești parcă o imagine care

Turism cu întreaga familie

FILIPINE

Nomazii mării

Cînd bancurile de pești pornesc printr-o strîmtoare îngustă spre insulele filipineze Sulu, pescarii badjao se îndreaptă cu lungile lor bărci către țărmul acestor fișii de uscat. Ambarcațiunile lor se leagănă pe valuri la doitră metri depărtare una de alta, iar pescarii se scufundă în mare, înfig niște țărșuși pe fundul apei și leagă de ei rogojini. La prora fiecărei bărci se află un bărbat care bate apa cu o biță; zgomotul îi sperie pe pești, încît aceștia încep să se zbată în apa puțin adîncă spre a căuta o ieșire și atunci cad în capcană.

Peștele prins este uscat și afumat. Parte din el e consumat de trib, iar restul e schimbat pe produse de primă necesitate furnizate de locuitorii uscatului: cazane, harpoane, țesături, ochelari japonezi pentru pescuit subacvatic etc.

Apoi, cînd bancurile de pești pornesc mai departe, sînt urmate îndeaproape de bărcile tribului badjao. Mergînd pe urmele peștelui, nomazii mării ajung uneori chiar pînă în insulele indoneziene Kalimantan și Sulawesi, fără să-și părăsească în acest timp casele, întrucît adăpostul lor permanent este barca. Ambarcațiunile-locuințe au un balansier dublu de care e fixată o ramă de lemn acoperită cu o impletitură din frunze de palmier. Spre a se deplasa în apele puțin adînci, baljao folosesc niște prăjini, iar în zonele cu apă adîncă visle.

După încheierea sezonului de pescuit, pentru o scurtă perioadă, badjao își trag bărcile pe țărm și construiesc pe insulele Sias, Lapas, Sisangat, Musu etc. niște mici colibe chiar lîngă apă, ca să poată intra în ele direct din barcă. Dar tribul continuă să locuiască mai mult în bărci decît în colibe.

De obicei, badjao își instalează vremelnicele adăposturi lîngă satele tribului samal, singurii insulari cu care fac comerț, întrucît nu au încredere în nimeni altcineva.

Badjao au extrem de puține cîntece, povești legende. N-au nici un instrument muzical, căci nu poate fi socotită instrument muzical scoica în care badjao suieră în zilele cetoase, trimițînd de la o barcă la alta semnalul: „Sîntem aici!“ Dar în nopțile lungi bătrînii povestesc tinerilor întîmplări cu același leit-motiv: perfidia locuitorilor uscatului, în care nu trebuie să se aibă încredere niciodată, în nici o împrejurare.

Nomazii mării — urmașii ai vechii populații a insulelor filipineze — au fost alungați, acum cîteva secole, de pe pămînturile fertile pe țărm. Acolo, ei au trebuit să-și asigure existența prin pescuit. Cu timpul, au devenit marinari și pescari încercați. Marea le oferea mult mai mult decît uscatul, care devenea din ce în ce mai inhospitalier pentru ei. Căci pe uscat se purtau războaie continue. De ce? În insulele Sulu trăiește populația moro — musulmani filipinezi. Relațiile dintre ei și guvernul creștin al arhipelagului sînt de mult timp încordate. În toate aceste conflicte, micul trib păgîn, badjao a avut de suferit, deși nu era de partea nimănui.

Încît, în clipa cînd viața pe uscat a devenit insuportabilă pentru inofensivii pescari-badjao, ei și-au ars colibele și și-au lansat pe mare înguste și lungile bărci cu acoperiș din frunze de palmier...

globe
globe globe
globe globe globe
globe globe globe globe
globe globe globe globe
globe globe globe globe
globe globe globe globe
globe globe globe globe
globe globe globe globe

Sfatul cocorilor în zori

Foto: A.P.N.

FARSE

„Goliatul” din Cardiff

Totul a început de la o dispută teologică izbucnită în 1866 între proprietarul unei plantații de tutun și un pastor dintr-un orașel din statul Iowa. Pastorul Turk pretindea morțiș că „la început” au trăit pe Pământ uriași și invoca în sprijinirea afirmației sale Biblia. Fermierul George Hull îl combată vehement. În cele din urmă, înfuriat peste măsură, Hull a hotărât să joace o festă încâpăținatului pastor. S-a gândit ce s-a gândit și în iunie 1868, a trecut la realizarea unui plan năstrușnic.

În vara aceea el a putut fi văzut foarte des, împreună cu un prieten, într-o carieră de ghips de lângă Fort-Dodge, de unde a tăiat un bloc uriaș și a pornit cu el, cu mari precauții, spre Chicago. Colosul a strivit sub el câteva cărute și a făcut să se prăbușească un pod. Dar nici pe calea ferată n-a fost mai ușor. În cele din urmă, totuși, blocul a ajuns în perfectă stare la Chicago, unde cioplitorul în piatră Edward Burkhardt s-a apucat imediat de treabă. Și a durat un uriaș de 3,17 m lungime și greu de circa 1400 kg.

Apoi Hull l-a „aranjat” în așa fel încât să-i dea o „vîrstă venerabilă”. După care l-a expediat cu trenul și cu carele, prin Detroit și Syracuse, în statul New York, la ferma unei rude de-a lui, William Newwale. Acolo colosul a fost îngropat.

În octombrie 1869, deci la un an de la „înmormintare”, Newwale a cerut, așa printre altele, unor muncitori de-ai

Uriașul de ghips era devorat de privirile curioșilor

Iul să sape o fîntînă, lângă o magazie. La o adîncime de un metru, muncitorii au dat de un picior de om și au fugit îngroziiți în casă. După cîteva ore toți vecinii, iar după cîteva zile mii de oameni au aflat senzaționala veste.

Numaidecît s-a iscat o dispută aprinsă între specialiști, care se pronuntau „pro” și „contra” ipotezei că colosul era un uriaș om preistoric pietrificat. Pentru Hull și Newwale „descoperirea” a însemnat însă un adevărat business, începînd chiar de a doua zi, cînd au fixat o taxă de intrare piperată pentru cei ce voiau să vadă „Goliatul american”. Numai într-o zi au fost 3000 de amatori.

Spre cînstea ei, tinăra știință americană a stabilit curîndcă uriașul era o

uriașă înșelătoare. Sfirșitul acestei întîmplări ar putea constitui un final de comedie. Feans Barnum, un proprietar de circ, a oferit pentru colosul de ghips 60 000 de dolari. Dar pînă la urmă „Goliatul” a fost achiziționat de un organizator de expoziții, care l-a dus la New York și l-a expus pe Broadway. După cîteva zile s-a constatat însă că Barnum expusese, la cîteva case mai departe, în Muzeul Wood, o copie a colosului cu îndrăzneța inscripție: „Originalul tuturor uriașilor din Cardiff”. Furios, proprietarul primului fals i-a intentat proces. Dar din cauza indignării exprimate de public împotriva acestor falsuri, „Goliatul” a pornit în „turneu” și a fost expus în diverse orașe pînă cînd lumea s-a plictisit de el. Apoi a fost dat uitării timp de cîteva decenii, după care a fost dezgropat pentru turnarea filmului „Marele Barnum”. În cele din urmă și-a găsit bine meritata liniște în Muzeul Farmer din Cooperstown.

MICA ENCICLOPEDI

Mileniile peniței

Cînd a apărut penița de scris?

Cele dintii mărturii scrise despre folosirea peniței de metal privesc secolele XIII și XIV. Astfel, în monografiile critice asupra provenienței manuscriselor lui Robert d'Artois se poate citi: „Ca să imite cît mai fidel scrisul contelui d'Artois, fratele regelui Ludovic al IX-lea, copistul a scris cu o peniță de bronz...”. De asemenea, există dovezi care atestă că și în secolul XV, cînd au început să fie tipărite cărți, se scria tot cu penița.

Dar încă cu prilejul dezgropării ruinelor orașului Aoste, care a existat cu 400 ani î.e.n. în Peninsula Italică, printre alte obiecte a fost găsită și o peniță de bronz, ceea ce denotă că omul a scris cu penițe metalice și cu cerneală din cele mai vechi timpuri.

În anul 1700, în Anglia, la Birmingham un anume Gorrinson primea multe comenzi pentru penițe, iar în 1717, în Olanda a fost dată prima autorizație pentru fabricarea penițelor pe scară industrială, fapt consemnat și în lucrarea intitulată „Patente olandeze”.

Celebrul poet englez Pope (1688—1744) a dedicat peniței o odă în care i-a lăudat minunatele-i însușiri.

Dar penițele nu erau totuși la îndemîna oricărui copist. Penița era un lux de care se bucurau cîteva numărați pe degete. Abia în 1816, după ce englezul John Mitchell a patentat fabricarea peniței, care nu se deosebește mult de penița pe care o cunoaștem și noi, ea a intrat în uzul cotidian.

Astăzi se cunosc cîteva zeci de feluri de penițe. După destinația lor — penițe pentru elevi, pentru funcționari, pentru desen, pentru scrierea notelor muzicale, penițe cartografice. După materialul din care sint fabricate — penițe de oțel inoxidabil, de aur, cu virful indoit, călite cu un aliaj dur, suflate cu nichel, crom, lac etc.

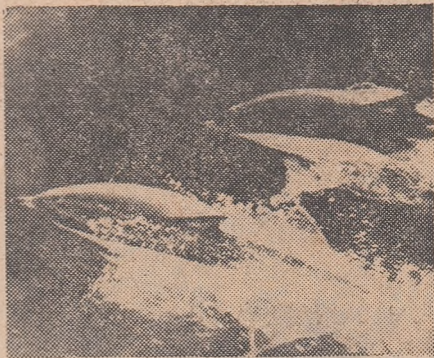
Oricum ar fi, însă, din prima zi cînd au apărut și pînă astăzi penița l-a slujit pe om cu credință, pentru a scrie atît bețișoare și primele litere, cît și tratate științifice despre teoria relativității și cosmogonie.

EMULII LUI FLIPPER

Delfini în serviciile de salvare

În fiecare an marea ucide, se știe, mii de vieți: inși căzuți din întîmplare peste bord sau inecați în multe alte împrejurări. Chiar ziua și în condiții de bună vizibilitate e greu să poată fi observat un om care se inecă în mare. Dar cum asemenea întîmplări tragice se pot petrece și noaptea sau pe ceață, prevenirea lor este cu atît mai dificilă. De asemenea se caută procedee tot mai eficiente de salvare de la înec în mare deschisă.

O asociație olandeză a făcut experiențe cu aparate hidroacustice, cu raze infraroșii etc. Dar ele nu s-au dovedit prea încurajatoare din cauza valurilor, farurilor și a altor obstacole. În ultimii ani însă specialiștii s-au gîndit, de aceea, să utilizeze delfini la salvarea oamenilor de la înec. Programul lor avea în vedere în primul rînd un studiu detaliat asupra comportării inteligențelor animale și antrenarea lor pentru căutarea celor amenințați de înec. Experimentatorii voiau să obțină îndeosebi date asupra comportării delfinilor la întîlnirea pe mare cu naufragiați. Și au observat că dacă un delfin neantrenat în acest scop întîlnește în larg

În căutarea naufragiaților

Foto: I. Trankviliški

un om, el caută să se apropie, să „între în contact” cu dinsul. Dar naufragiatul poate interpreta intenția delfinului ca un atac și să schițeze un gest de apărare. Delfinul, la rîndu-i, va crede că omul vădește o atitudine dușmănoasă. Sau, și mai rău, apropierea delfinului poate provoca omului un șoc. Prevăzînd acest lucru, specialiștii i-au învățat pe delfinii cu care au făcut experiențe, să se ațină în preajma naufragiaților pînă la sosirea salvatorilor.

Locul unde se află naufragiații ar putea fi determinat după semnalele emise de un emițător radio fixat pe corpul delfinului. Aceleași semnale ar ajuta la detectarea animalului pe tot parcursul pînă la descoperirea celui aflat în primejdie.

Delfinii din serviciile de salvare ar urma să fie ținuți în țarcuri care ar comunica cu un bazin de antrenament de dimensiuni mai mari. La nevoie ei ar putea fi transportați în larg, pe distanțe mari, cu avionul sau elicopterul în hamace speciale. În cursul călătoriei ar trebui să se aibă grijă să nu li se usuce pielea și să nu răcească.

ORIGINALE FĂRĂ COPII

Ac de cojocul falsificatorilor

Falsificarea operelor de artă este o „ocupație” foarte veche. Falsificatorii nu copiau orice maestru, fără deosebire de epocă, ci își manifestau anumite preferințe. În ultimii ani preferințele

„... varia
ia varia varia v.
aria varia varia varia v.
aria varia varia varia var
aria varia varia varia varia v.
ia varia varia varia varia v.
varia varia varia varia varia

falsificatorilor s-au îndreptat asupra pictorilor de la sfîrșitul secolului trecut. Operele acestora au un avantaj neprețuit: sînt ușor de copiat, deoarece nu reclamă operații complicate și îndelungate de „îmbătrînire”, ca picturile vechilor maeștri, iar materialele folosite pe atunci se mai găsesc și astăzi. Pe de altă parte, prea puține tablouri din perioada aceea sînt cotate la prețuri fabuloase. Cele mai multe au ajuns la valori care încă nu sînt excesiv de mari, motiv pentru care colecționarii le achiziționează și fără a le supune unei expertize riguroase și, în orice caz, fără a cere autentificarea lor. Și apoi, chiar dacă cumpărătorul este foarte prudent și vrea să se asigure că nu va fi păcălit, metoda de datare folosită curent (a carbonului 14) nu poate totuși deosebi o pînză veche de 100 de ani de un fals făcut cu un an în urmă. Trebuie oare să tragem însă de aici concluzia că falsificatorii pot lucra nestinjenți?

Se pare că norocul nu le va mai surîde. Împotriva lor lucrează radioactivitatea terestră naturală, care a crescut mult în ultimii 20 de ani. Concomitent s-a accentuat și radioactivitatea materialelor folosite în pictură. Astfel, concentrația carbonului 14 în uleiul de in și în hîrtie este acum cu 50 la sută mai mare decît în anul 1950. Or, această creștere poate fi descoperită foarte ușor. Analiza unor probe minuscule, de o zecime de gram, permite să se deosebească imediat o pictură de după 1960 de una anterioară anului 1950. Tablourile mai vechi de 1950 continuă să fie greu de datat exact, dar autenticitatea lor nu prea este pusă la îndoială, dat fiind că pe atunci nu apăruse încă „moda” falsificării operelor de la finele secolului XIX.

ARISTOFAN REDIVIVUS

Ziua puterii femeii

O legendă spune că în trei sate din nordul Greciei — Monocliși, Neji Petri și Livadia — trăiau cîndva amazoane. Așa se explică și neobișnuita sărbătoare care are loc acolo în fiecare iarnă: „Ziua puterii femeii”.

Ea s-a desfășurat și anul acesta, conform unui ritual bine stabilit. Femeile din cele trei așezări au condus toate treburile obștei, au supravegheat ordinea pe șosele, iar în timpul liber s-au instalat în birturile satului. Bărbații, rămași acasă, au gătit, au scuturat, s-au îngrijit de copii. O zi întregă!

— E un specialist al jocului cu capul...

Escadra de sacrificiu

(Urmare din pag. a 4-a)

Indisponibilitatea temporară a unei părți din flota lui Togo, uzată de asediul Port Arthurului. Dar acum, navele nipone beneficiază de răgazul necesar refacerii, reparându-și avariile și odihnindu-și echipajele.

Prost hrăniți, istoviți de corvezi, pe-depsiți crud pentru cea mai mărunță abateră — reală sau imaginară — de la regulament, tratați cu dispreț de ofițeri, matrozii ruși constată că primejdioasa expediție în care au fost tirăți nu are nici măcar justificarea unei operații militare bine gândite. La o colosală depărtare de patrie, îi macină dorul de casă și îi tulbură puținele vești care sosesc de acolo. Reprimărea cu cruzime a manifestației pașnice din ziua de 22 ianuarie 1905 (9 ianuarie, după stilul vechi, sau „duminica singeroasă”) joacă rolul scintei care face să sară în aer butoiul cu praf de pușcă. Incep puternicele mișcări revoluționare ale anului 1905 și îndepărtatul lor ecou se face auzit și la bordul navelor imobilizate în Oceanul Indian.

Premieră

in navigația maritimă

După o escală forțată de mai bine de două luni și jumătate, la 16 martie 1905 escadra părăsește apele Madagascariului. Rojdestvenski nu are decît vești imprecise și contradictorii despre cele survenite între timp pe frontul terestru din Extremul Orient. Acolo, generalul Kuropatkin a declanșat la 25 ianuarie o ofensivă a Armatei a 2-a pe flancul japonezilor. În primele trei zile rușii înregistrează o serie de succese. Dar, prost organizat, dispunînd de forțe prea puține și condus cu insuficiență hotărîre, atacul se împotmolește. În noaptea de 18 spre 19 februarie, forțele

japoneze, inclusiv Armata a 3-a a generalului Noghi, trec la contraofensivă. Aceasta durează pînă la 25 februarie, rămînînd cunoscută în istoria militară sub numele de bătălia de la Mukden. Efectivele angajate se ridică la 330 000 de ruși și 270 000 de niponi. Încercarea acestora din urmă de a-și înconjura prin flanc adversarul (de fapt, o copie a manevrei germane de la Sedan, din războiul cu Franța din 1870) nu reușește. Lipsa de inteligență și elasticitate a comandamentului țarist face însă ca eșecul inamicului să nu poată fi exploatat așa cum s-ar cuveni și bătălia se încheie nedecis, dar cu pierderi serioase de ambele părți: 89 000 de ruși (dintre care 29 000 de prizonieri) și 71 000 de japonezi.

Cînd escadra pornește din nou la drum, nici unul dintre matrozi și aproape nici unul dintre ofițeri nu cunoaște aceste evenimente. Nu sînt mai bine informați nici cei de pe vasele grupului condus de căpitanul Dobrotovski, care, după ce a traversat Mediterana, face joncțiunea cu grosul flotei. După multe ezitări, Rojdestvenski s-a hotărît să nu mai aștepte și cel de-al treilea eșalon — nedoritele „întăriri”.

Navigînd pe două coloane în apele Oceanului Indian, bastimentele fac eforturi să execute unele aplicații tactice, în bătălii simulate. În ciuda încercărilor prin care au trecut, echipajele se dovedesc la înălțime. În schimb, Rojdestvenski dirijează operațiile cu o incompetență flagrantă, spre disperarea unora dintre subalternii săi. Pe de altă parte, materialele și înzestrarea tehnică a navelor sînt sub orice critică. De exemplu, reglarea direcției la tuburile lans-torpilor este atît de defectuoasă, încît proiectilele se deplasează pe traiectorii fanteziste. Pînă la urmă se trece la demontarea lor, întrucît vasele rusești riscă să-și trimită reciproc primejdioasele încărcături de explozive.

(Va urma)

INVITAȚIE LA HANURILE COOPERAȚIEI DE CONSUM

În locuri deosebit de pitorești, ele vă asigură condiții ideale pentru un popas reconfortant: camere elegante, cu încălzire centrală, restaurante, atmosferă familiară, serviciu ireproșabil. Rețineți deci:
HANUL RUCĂR — Argeș, HANUL CHEIA — Prahova, HANUL URSUL NEGRU — Sovata Mureș, HANUL BRAN — Brașov, HANUL BUCURA-HAȚEG — Hunedoara, HANUL VALEA URSULUI — Argeș, MOTELUL ILIȘEȘTI — Suceava, HANUL AGAPIA — Neamț.

O ADEVĂRATĂ BIJUTERIE
A GOSPODĂRIEI DV.
MAȘINA ELECTRICĂ DE GĂTIT
ELECTROVESTA

Mașina de gătit „ELECTROVESTA” este compusă din două corpuri (discuri) pentru fierbere, are un cuptor încăpător pentru coacerea simultană în două tăvi, a cărui funcționare este indicată de un bec de semnalizare și un compartiment în care se pot păstra mîncărurile la cald. Alimentarea se face la rețeaua de 220 volți.

MODERNA — REZISTENTĂ — ASPECTUOASĂ !

Prețul de vînzare — 1.370 lei.

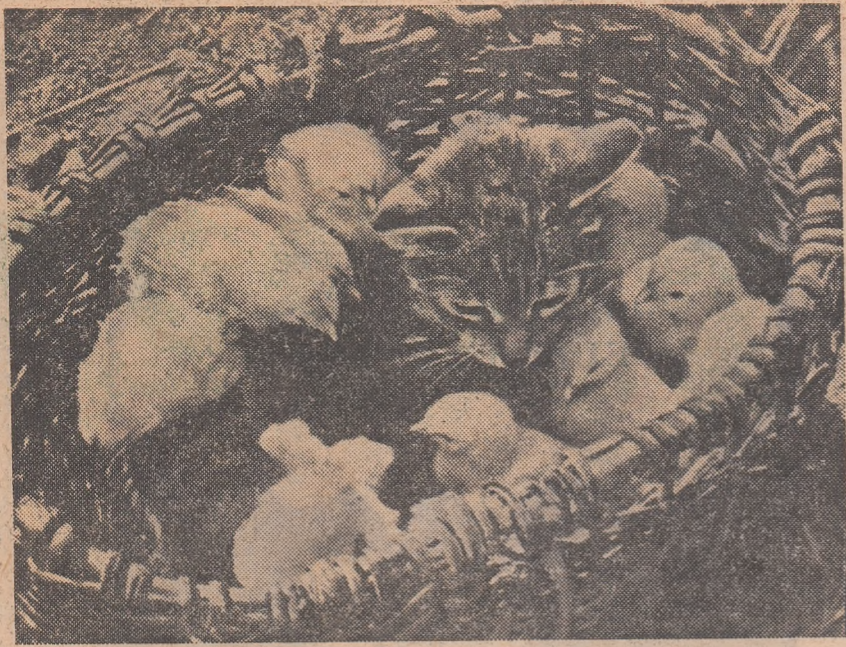
Radiatorul electric cu ulei poate asigura, în bune condiții, încălzirea locuinței dv. Căldura degajată este de 775—1500 Kcal/h, corespunzător numărului de elemente; cu ajutorul unui termoregulator căldura poate fi menținută la temperatură constantă.

Fiind prevăzut cu patru roți, radiatorul poate fi deplasat în orice loc al locuinței dv.

Radiatorul electric cu ulei este de 4 tipuri :

- radiator cu 7 elemente — 1.225 lei
- radiator cu 10 elemente — 1.400 lei
- radiator cu 12 elemente — 1.600 lei
- radiator cu 14 elemente — 1.700 lei

RECOM

Inimă de mamă...

Un om dintr-o bucată

După o zi de muncă încordată m-am abătut pe la restaurantul „Metropolitan” să iau o gustare. Când colo ce-mi văd ochii! Denis Denisovici, șeful nostru, la o măsuță cu o fată. Blondă, foarte reușită.

Am simțit că iau foc. Cum așa? Și eu care credeam că Denis Denisovici e înfrunțarea moralității. Are o soție așa de drăguță, bună gospodină... și când colo el prin restaurante cu... Ce nevoie o fi avind? Are de toate... Și subit, respectul meu pentru Denis Denisovici s-a spulberat, pentru că nu suport depravarea.

Peste câteva zile am fost chemat la Denis Denisovici. A început să mă bruf-tuiască pentru nu știu ce neglijență, eu m-am indispus și, nu știu cum, i-am trântit:

— Eu știu ceva despre dv., Denis Denisovici...

Denis Denisovici s-a oprit brusc, s-a roșit, s-a fisticit.

— Da, bine, poți pleca... poți pleca, m-am cam înfierbîntat, a bolmojit el.

Am mai lucrat ce-am mai lucrat și, deodată, am simțit așa, nu știu cum, ca o oboseală grozavă. M-am dus la Denis Denisovici să-i cer câteva zile libere ca să-mi refac sănătatea.

— Imposibil, mi-a răspuns el foarte categoric. Nu se poate. Producția... sfîrșit de an... Și eu sint obosit.

Dar eu cunoșteam motivul oboselii lui. Și nu știu cum, dar într-un suflet am răbufnit:

— Dar, Denis Denisovici, eu știu ceva despre dv.

Denis Denisovici s-a fisticit din nou și a mormăit:

— Bine, bine, aprob. Odihnește-te puțin.

Și m-am odihnit. Apoi a rămas liber un post foarte tentant.

M-am înființat deci la Denis Denisovici și i-am spus:

— Vă rog să mă numiți pe mine.

La început a refuzat categoric, dar i-am spus-o de la obraz (eu spun totdeauna omului adevărul în față):

— Bine, Denis Denisovici, dar eu știu ceva despre dv.

Și m-am văzut și pe postul solicitat. Pe merit. Am muncit corect și cu spor și nu mi-am permis niciodată lucruri imorale. La un moment dat am simțit nevoia unui apartament nou, că al meu devenise cam strîmt.

M-am dus deci cu problema la Denis Denisovici.

— Denis Denisovici, eu știu ceva despre dv.

— Dar, la drept vorbind, ce știi despre mine? s-a infuriat deodată Denis Denisovici.

— Totul.

Denis Denisovici s-a fisticit iar.

— „Totul”. Adică ce, concret?

— V-am văzut nu știu cum se face, dar v-am văzut cu o fată încântătoare la restaurantul „Metropolitan”.

— Era fiica mea Natalia, a început să zbiere Denis Denisovici. Altceva ce mai știi?

— Altceva nu mai știu nimic.

— Dar ai spus că știi „ceva”.

— Da despre restaurant.

— Ieși afară! a zberlat Denis Denisovici. Și să nu mai apari în ochii mei! Nu-ți dau nici un apartament, ci o muștrare pentru purtare grosolană.

Am plecat foarte amărît. Cine ar fi

putut bănuși că Denis Denisovici este un om așa de corect? Dar ce e totuși cu acest „ceva” de care se teme a-tîta? Trebuie neapărat să lămuresc chestia asta. Pentru că grozav de mult doresc un apartament nou.

L. Korsunski

Precauțiuni

Acum o lună, la ușa apartamentului meu a sunat o bătrînă cu alură de sportivă. Cred că era o bătrînă care știa cum să țină infarctul la respect.

— Se face un recensămînt al instrumentelor muzicale, ne-a informat ea, pe un ton sever. Cîte pianе, saxofoane, muzicute...

— Noi n-avem nici un instrument muzical, am ris eu. Nu avem ureche muzicală...

— Nu vă supărați, dar aș vrea să mă conving!

— De ce?

— Așa, fiindcă unii oameni nu declară adevărul, ne-a lămurit ea.

— A-a, am făcut eu, deși n-am înțeles ce voia să spună.

După ce a scotocit prin camere, prin toate colțurile, pină și în cuptor, și s-a convins că îi spusese adevărul, bătrîna a notat ceva într-un carnetel, ne-a mulțumit și a plecat.

A doua zi a sunat un bătrînel. Venise seara, ca să ne găsească pe toți acasă. Era vorba de altă statistică și ne-a întrebat dacă știm să dansăm modern.

Eu cu soția am valsat, fiica mea, care e elevă, i-a arătat un pas de dans popular, iar părinții mei i-au amintit de o mazurcă.

— Apă de ploaie! a observat însă bătrînelul. Astea sint de pe vremea bunicii. Acum sint la modă: shake, twist...

Ne-a părut foarte rău, dar a trebuit să-l dezamăgesc pe bătrînel cu un răspuns negativ.

— Sigur? a mai întrebat el bănuitor; unii nu vor să spună...

— Alo, iubitul!
Desen de S. Ibis-Gratkovski

După două zile a venit un tînăr chel și ne-a spus că e funcționar la o instituție și am crezut că o să ne chestioneze iar despre instrumente muzicale sau despre dansuri moderne.

Ne-am înșelat. Era vorba de un recensămînt zootehnic și voia să știe dacă avem animale domestice sau sălbatice dresate.

I-am spus că nu avem nici un animal, dar nici el nu ne-a crezut pe cuvînt. Mai întîi a mieunat, apoi a lătrat, a mugit, a behăit, a scos un răget fioros, de mi s-a făcut și frică dar, văzînd că nu capătă nici un răspuns, s-a liniștit, ne-a mulțumit pentru înțelegerea noastră și a plecat.

După o săptămînă am primit vizita unei brunete proaspăt vopsite blond, care ne-a întrebat cîți sugari avem în familie. Atunci părinții mei s-au uitat cu reproș către soția mea, iar dînsa mi-a aruncat mie o privire ucigătoare, încît m-am scuzat față de tinerică și am început să-i explic că după ce am să-mi susțin disertația...

— Pe scurt, aveți sau nu? m-a întrerupt brusc bruneta. Unii se sfiesc să-î declare, a adăugat ea.

— Cum? am sărit noi indignați. Nu-și declară copiii?

— Ei, o vreme, a încercat ea să ne explice, dar noi n-am înțeles nimic.

...Două săptămîni nu ne-a vizitat nici un statistician. Iar după alte două săptămîni, într-o duminică dimineața, l-am văzut din nou pe toți patru — și pe bătrîna sportivă și pe tînărul cu chelie și pe bătrînel și pe blondă.

Cel dintîi pe care l-am zărit a fost bătrînel. Pe umăr îi atîrna o pușcă de vînătoare, sub braț ținea un autoportret, iar în mîini un ghiveci cu un cactus.

— Bună dimineața, vecine! m-a salutat el.

— Vecini?

— Da, da! Am făcut schimb de locuință cu foștii dumneavoastră vecini. Vă rog să ne iertați pentru „recensămînturi”...

Toți vecinii ne asiguraseră că sinteți o familie cumsecade și liniștită, dar am vrut să ne convingem și personal.

— Da, am rostit eu cu jumătate de gură. Sint cîte unii care nu spun adevărul.

— Așa-i! m-a aprobat vecinul. Te muți în altă casă și crezi că faci o afacere bună, dar te trezești că auzi din apartamentul vecin lătrat de ciîni, cîntece și chiote, plîns de copil mic...

M-a bătut prieteneste cu palma pe umăr, apoi s-a aplecat peste balustradă și a strigat:

— Hei! Usurel, cu atenție!

Am privit și eu.

Doi hamali urcau greu scările, cîrînd un pian uriaș; după ei venea bătrîna cu doi ciîni lup și tînărul chel cu blonda. Cei doi tineri duceau un cărucior dublu în care se odihneau doi geameni.

Pentru moment cei doi sugari nu plîngeau...

Ark Inin
L. Osadciuk

Asta...

Într-o frumoasă zi de vară Aleksandr Stepanovici Oreskin se plimba agale pe bulevard, își mîjea ochii la soare, asculta cu vădită plăcere cîrîpîtul vrăbiilor și trăgea tacticos dintr-o țigară. Pe scurt, Aleksandr Stepanovici se simțea bine!

„Dacă aș mai cîștiga și cinci mii la lot, își spunea, ar fi într-adevăr grozav”.

Apoi Aleksandr Stepanovici a mai tras cu plăcere un fum, și-a închipuit cum i s-ar împina cele cinci mii și a zîmbit satisfăcut.

„Bineînțeles, a continuat el să viseze, bineînțeles că Semionov o să se înființeze imediat să-mi ceară un împrumut. Parcă-l văd:

— Dă-mi și mie zece ruble împrumut. Din cinci mii... Doar țî le dau înapoi.

— Ai să le dai tu, ai să le dai, numai că...

— Numai că ce?

— Numai că...

— Ce?

— Asta...

— Care asta?

— Ei, ia!

Semionov o să ia cele zece ruble, o să le vire în buzunar și o să se ducă imediat să mîncească niște frigărui”.

Și imaginîndu-și cum Semionov are să mîncească frigărui cu cele zece ruble date de el, lui Aleksandr Stepanovici i s-a tăiat răsufarea. Încît a mai stat puțin, s-a ridicat brusc, a zvîrlit incușdat chiștocul, a alungat vrăbiile și a pornit agale spre casă.

V. Kokliușkin

• umor
Ur umor umor u,
r umor umor umor u,
umor umor umor umor u,
ior umor umor umor u,
umor umor umor umor umor u,
nor umor umor umor umor u,
r umor umor umor umor u,
mor umor umor umor umor u

Chestie de principiu

În cabinetul directorului intră un tînăr:

— Spuneți-mi, vă rog, aveți nevoie de un economist?

— Numele dumatăle? întrebă directorul.

— Ivanov.

— Ivanov?!

— Da.

— Îmi pare rău, dar nu vă putem angaja.

— De ce? întrebă nedumerit tînărul.

— Pentru că și pe mine mă cheamă tot Ivanov.

— Dar ce legătură are?...
— Cum ce legătură? Au să înceapă discuții... Că îmi aduc rudele... Nu înțelegi? Chestie de principiu.

— Bine, dar nu sintem rude.

— N-ai să convingi pe nimeni de asta.

— Cum să nu conving?... Am acte. Poftim. Sint din Tambov. Tata Pavel Ivanovici Ivanov...

— Pavlușa! Frățieare! sare deodată directorul, Ia uite unde-i... La Tambov... Și nu scrie un rînd pezevenchiul... Tînărul se cam fisticește.

— Nu înțeleg nimic...

— Nepoate! Dragul meu sărută-l pe vărul tatălui tău!

Rudele se sărută. Directorul își șterge o lacrimă.

— Și, cu mine cum rămîne? întrebă timid tînărul.

— N-ai nici o grijă! Ce, n-am să-mi ajut nepotul?!

— Bine, dar discuțiile...

— Prostii! Ce, n-avem voie să avem același nume? Mai bine spune cum o mai duce mămica, Mașenka noastră?

— Mama, bine, e sănătoasă... Dar n-o cheamă Mașa.

— Cum nu?

— O cheamă Tatiana Nikolaevna Ivanova.

— Tania vasăzică Nu Mașa... Directorul își aranjează haina. Hm, îmi pare rău, tinere, a fost o eroare... Avem același nume...

— Deci pot să mă duc la cadre?

— Nu, spune directorul, nu pot să angajez pe cineva cu același nume. Au să înceapă discuții... Înțelegi, nu?

B. Briker
A. Vișnevski